

**POP PANKKI -RYHMÄ
TILINPÄÄTÖSTIEDOTE**

1.1.-31.12.2022

POP Pankki

SISÄLLYS

Toimitusjohtajan katsaus.....	3	LIITTEET	26
POP Pankki -ryhmä ja POP Pankkien yhteenliittymä.....	6	LIITE 1 POP Pankki -ryhmä ja IFRS-tilinpäätöksen laajuus.....	26
Toimintaympäristö	7	LIITE 2 POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	28
Keskeiset tapahtumat.....	8	LIITE 3 POP Pankki -ryhmän toimintasegmentit.....	31
POP Pankki -ryhmän tulos ja tase.....	11	LIITE 4 Korkotuotot ja -kulut	36
Toimintasegmentit.....	12	LIITE 5 Palkkiotuotot ja -kulut, netto.....	36
POP Pankki -ryhmän riskien ja vakavaraisuuden hallinta sekä riskiasema	15	LIITE 6 Sijoitusten nettotuotot	37
Vastuullisuus	20	LIITE 7 Vakuutuskate.....	37
Tilikauden jälkeiset tapahtumat	20	LIITE 8 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu.....	38
Vuoden 2023 näkymät	21	LIITE 9 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot sekä arvostusmenetelmät.....	40
POP PANKKI -RYHMÄN TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 1.1.-31.12.2022 (IFRS).....	22	LIITE 10 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.....	45
POP Pankki -ryhmän tuloslaskelma.....	22	LIITE 11 Velat luottolaitoksille ja asiakkaille.....	50
POP Pankki -ryhmän laaja tuloslaskelma.....	22	LIITE 12 Vakuutusvelka.....	50
POP Pankki -ryhmän tase.....	23	LIITE 13 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat.....	51
Laskelma POP Pankki -ryhmän oman pääoman muutoksista.....	24	LIITE 14 Johdannaiset ja suojauslaskenta.....	52
POP Pankki -ryhmän rahavirtalaskelma	25	LIITE 15 Annetut vakuudet.....	53
		LIITE 16 Taseen ulkopuoliset sitoumukset.....	53
		LIITE 17 Lähipiiritiedot.....	54
		LIITE 18 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat.....	55
		LISÄTIETOJA	56

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Päättynyt vuosi oli vakavaraiselle POP Pankki -ryhmälle tuottoisa. Jo pitkään jatkunut ryhmän perusliiketoimintojen tuottavuuden kasvu sai tukea poikkeuksellisen nopeasta markkinakorkojen noususta. Korkokate kasvoi vuoden 2022 aikana 20 prosenttia 94,2 miljoonaan euroon ja nettopalkkiotuotot lähes 15 prosenttia 41,6 miljoonaan euroon. Vaikka korkojen nousu kasvattaa varainhankinnan kustannuksia, on negatiivisten korkojen päättymisellä ja paluulla normaalimpaan korkoympäristöön positiivinen vaikutus pankkien korkokatteeseen.

Markkinakorkojen nopea muutos heijastui negatiivisesti ryhmän korkosijoitusten arvostukseen, mikä heikensi sekä ryhmän pankkisegmentin että vakuutussegmentin tulosta. Heikosta sijoitusvuodesta huolimatta pankkiliiketoiminta raportoi perusliiketoiminnan kehityksen siivittämänä hyvän tuloksen. Vakuutusliiketoimintaa rasittivat vuoden 2022 aikana heikon sijoitusmarkkinan lisäksi nopea inflaatio, tuotanto- ja toimitusketjujen pullonkauloista johtuneet pidentyneet korjausajat sekä uusien autojen toimitusviivästyset. Toimintaympäristön vaikeuksista huolimatta myös vakuutussegmentti saavutti positiivisen tuloksen.

POP Pankki -ryhmän tulos ennen veroja oli 26,4 miljoonaa euroa. Vaikka tulos heikkeni edellisvuodesta, kertovat luvut kannattavuuden kasvusta, sillä vertailukauden tulos sisälsi merkittäviä kertaluonteisia tuloutuksia. Käynnissä oleva perusjärjestelmäuudistuksemme nostaa väliaikaisesti pankkitoiminnan kustannustasoa, kun rakennamme uutta ja ylläpidämme samalla vanhoja järjestelmiä. Uudistus on kilpailukyvyillemme äärimmäisen tärkeä ja sillä varmistamme tietojärjestelmiemme tehokkaan kehityksen ja vastaamme entistä nopeammin asiakkaidemme jatkuvasti kasvaviin digitaalisen asioinnin tarpeisiin. Ennakoimme uuden peruspankkijärjestelmän myös laskevan IT-kulujamme merkittävästi järjestelmän käyttöönoton jälkeen.

Ryhmän luottokanta oli vuoden lopussa 4,4 miljardia euroa, jossa on kasvua 4,8 prosenttia ja talletuskanta kasvoi 2,5 prosenttia 4,3 miljardiin euroon. Ryhmän strategian mukaisesti merkittävä osuus kasvusta suuntautui yritysrahoitukseen, jossa saavutimme noin 16 prosentin kasvun. Asuntomarkkinoiden viilentyminen näkyi vuoden viimeisinä kuukausina asuntorahoituksen kysynnässä. Vuoden 2023 kehitys riippuu vahvasti Suomen talouden ja työllisyyden suunnasta.

”

Päättynyt vuosi oli vakavaraiselle POP Pankki -ryhmälle tuottoisa.

Vuoden 2022 aikana toimintansa aloittanut POP Asuntoluottopankki teki syyskuussa onnistuneesti ensimmäisen katetun joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskun haastavassa markkinatilanteessa. Kiinnitysluottopankkitoiminnan mahdollistamat katetut joukkovelkakirjalainat ovat olennainen täydennys POP Pankki -ryhmän varainhankintaan.

POP Pankki -ryhmä uudisti strategiaansa alkuvuodesta 2022. Asiaksläheisyys, tuloksellisuus, rohkea uudistuminen, vastuullisuus ja nopeus nivoutuvat toiminnassamme tiiviisti toisiinsa. Painotamme toiminnassamme yritysluotonannon kasvua, henkilökohtaisten digitaalisten palvelutilanteiden hallintaa ja markkinoita nopeampaa kannattavaa kasvua sekä vahvaa vakavaraisuutta. Osana strategiaamme uudistamista päivitimme myös vastuullisuusohjelmamme. Syksyllä tekemämme sidosryhmäkyselymme keräsi yli 1400 vastausta. POP Pankin teemat kuten harmaan talouden ehkäiseminen ja liiketoiminnan avoimuus koettiin edelleen tärkeiksi. Pankkiluottotoiminnan keskiössä

jo pitkään ollut tietoturva nousi esiin niin ikään vastauksissa. Tietoturva on muutoinkin ollut laajasti esillä kuluneena vuonna, jolloin esimerkiksi informaatiovaikuttamisesta, kyberhyökkäyksistä ja huijausyrityksistä on uutisoitu runsaasti. Valveutuneisuus ja varovaisuus ovat ensisijaisen tärkeitä ja POP Pankki -ryhmä on aktiivisesti sekä kehittämässä omia palvelujaan että viestimässä mahdollisuuksista varautua näihin uhkiiin.

Sekä vakaus että menestys rakennetaan yhdessä. Olemme äärimmäisen ylpeitä siitä, että meillä on Suomen tyytyväisimmät pankkiasiakkaat sekä myös siitä, että vakuutusalan EPSI Rating -tutkimukseen tänä vuonna ensimmäistä kertaa osallistuneella POP Vakuutuksella oli alansa asiakasuskollisimmat ja hinta-laatusuhteeseen tyytyväisimmät asiakkaat. Lämmin kiitos yhteistyöstä niin asiakkaillemme, henkilöstöllemme kuin kumppaneillemme.

Jaakko Pulli
toimitusjohtaja
POP Pankkikeskus

Liiketoiminnan
tuotot

153,3

(176,2)
miljoonaa euroa

Tulos ennen veroja

26,4

(44,7)
miljoonaa euroa

Korkokate

94,2

(78,3)
miljoonaa euroa

Luottokanta

4,4

(4,2)
miljardia euroa

Ydinvaka-
varaisuussuhde

19,4 %

(19,2%)

Asiakkaita
yhteensä

440 500

(427 900)

POP PANKKI -RYHMÄ JA POP PANKKIEN YHTEENLIITTYMÄ

POP Pankki -ryhmä on suomalainen finanssiryhmä, joka tarjoaa vähittäispankkipalveluja henkilöasiakkaille, pienille ja keskisuurille yrityksille sekä vahinkovakuutuspalveluja henkilöasiakkaille. POP Pankit ovat jäsenasiakkaidensa omistamia osuuskuntamuotoisia pankkeja. POP Pankin perustehtävä on edesauttaa asiakkaiden taloudellista hyvinvointia, vaurastumista ja paikallista menestystä.

POP PANKKI -RYHMÄN RAKENNE

POP Pankit muodostavat POP Pankki -ryhmän yhdessä POP Pankkikeskus osk:n sekä näiden määräysvallassa olevien yhteisöjen kanssa. POP Pankit ovat POP Pankkikeskus osk:n jäsenluottolaitoksia. POP Pankkikeskus osk ja sen jäsenluottolaitokset ovat talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. POP Pankit, POP Pankkikeskus ja näiden määräysvallassa olevat palveluyhtiöt muodostavat POP Pankkien yhteenliittymän.

POP Pankkikeskus osk on POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisö ja se vastaa POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta. POP Pankkikeskus osk:lla on kaksi tytäryhtiötä, Bonum Pankki Oyj ja POP Asuntoluottopankki Oyj, jotka ovat myös sen jäsenluottolaitoksia.

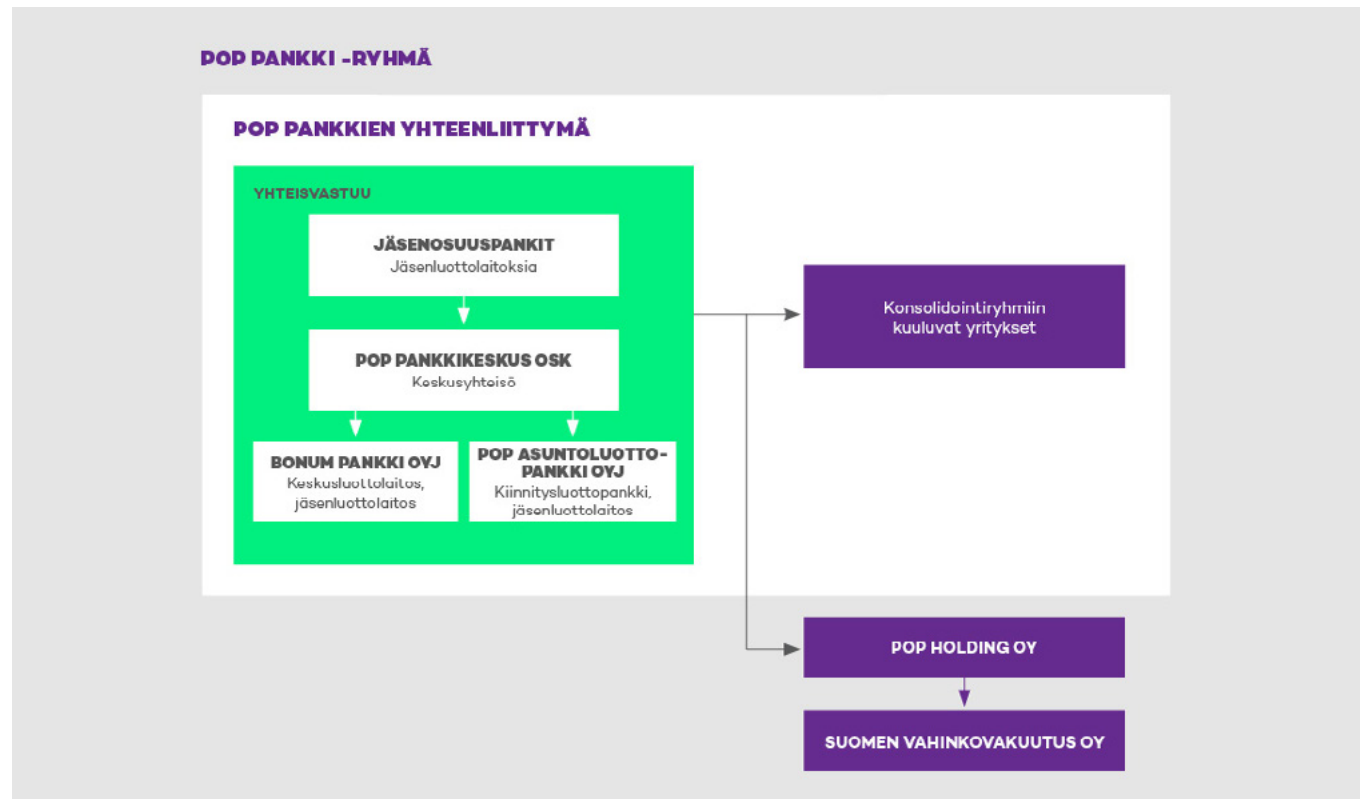
Bonum Pankki Oyj toimii POP Pankkien keskusluottolaitoksena ja hankkii ryhmälle ulkoista rahoitusta laskemalla liikkeeseen vakuudettomia

velkakirjoja. Bonum Pankki Oyj vastaa myös POP Pankkien korttiliiketoiminnasta, ryhmän maksuliikenteestä ja keskitetyistä palveluista sekä myöntää luottoja vähittäisasiakkaille. POP Asuntoluottopankki Oyj vastaa ryhmän kiinteistöluottovakuudellisesta varainhankinnasta laskemalla liikkeeseen katettuja joukkovelkakirjalainoja.

POP Pankki -ryhmään kuuluu myös POP Holding Oy ja sen kokonaan omistama Suomen Vahinkovakuutus Oy, jotka eivät ole keskinäisen vastuun piirissä. Suomen Vahinkovakuutus Oy käyttää aputoiminimeä POP Vakuutus.

Seuraavassa kuvassa on esitetty POP Pankki -ryhmän rakenne sekä yhteenliittymään ja yhteisvastuun piiriin kuuluvat yhteisöt.

POP PANKKI -RYHMÄN RYHMÄRAKENNE

MUUTOKSET POP PANKKI -RYHMÄN RAKENTEESTA

Tilikauden aikana tapahtui yksi POP Pankki -ryhmän sisäinen pankkifuusio. Liedon Osuuspankki ja Piikkiön Osuuspankki sulautuivat toukokuun lopussa Suupohjan Osuuspankkiin. Pankin nimi muutettiin samassa yhteydessä Suomen Osuuspankiksi. Sulautumisen jälkeen POP Pankki -ryhmään kuuluu 19 osuuspankkia. Sulautuminen on yhteenliittymän sisäinen järjestely, eikä sillä ole vaikutusta POP Pankki -ryhmän yhdisteltyyn taloudelliseen informaatioon.

POP Pankki -ryhmä luopui maaliskuussa yhden ryhmään konsolidoidun kiinteistötytäryhtiön omistuksesta. Lisäksi POP Asuntoluottopankki Oyj hyväksyttiin POP Pankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitokseksi sen saadessa kiinnityspankkitoimiluvan toukokuussa.

Kurikan Osuuspankki ja Jämijärven Osuuspankki päättivät sulautumisesta joulukuussa. Sulautuminen on tavoitteena rekisteröidä toukokuussa 2023.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Talouden toipuminen ja kasvu koronapandemian pahimman vaiheen jälkeen jatkui vuonna 2022. Kiinan tiukat koronasulkutoimenpiteet rajoittivat edelleen jonkin verran maailmantalouden elpymisvauhtia. Suomessa erityisen myönteistä oli työllisyysasteen parantuminen ja kokonaistuotannon vahva kasvu alkuvuoden aikana.

Talouden näkymät muuttuivat olennaisesti heikommaksi Venäjän Ukrainaan kohdistaman laajamittaisen hyökkäyksen seurauksena. EU otti nopeasti käyttöön Venäjää vastaan suunnatut taloudelliset pakotteet ja myös muu maailma yhtyi laajasti moniin Venäjän vastaisiin toimiin. Venäjään kohdistetuilla pakotteilla on iso merkitys myös Suomen taloudelle ja pahimmat iskut kohdistuivat yhtiöihin, joiden Venäjän toiminnot muuttuivat lyhyessä ajassa käytännössä arvottomiksi.

Euroopan keskuspankin (EKP) aikaisemmin tilapäiseksi arvioima inflaatiovauhti kiihtyi edelleen kevään aikana. Inflaation taustalla on keskeisesti energian hinnan voimakas nousu, jonka vaikutus on näkynyt viiveellä laajasti kaikilla talouden sektoreilla. Venäjältä on toimitettu EU:n jäsenmailiin suuria määriä maakaasua ja öljyä, joten pakotteiden seurauksena Euroopassa on koettu energiakriisi kysynnän ylittäessä energiatuotannon määrän. Syksyllä energiatarpeen kasvaessa onkin nähty poikkeuksellisen voimakas sähkön hinnan nousu.

Euroalueella pitkään jatkunut matalien korkojen ja elvyttävän rahapolitiikan linja sai päätöksensä, kun EKP katsoi hintavakauden saavuttamisen edellyttävän voimakkaita koronnostoja. EKP alkoi ajamaan arvopapereiden osto-ohjelmaansa alas ja siirtyi heinäkuusta alkaen ohjauskorkojen nostoihin. Loppuvuonna ohjauskorkojen taso oli jo 2,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin alkuvuonna.

Vaikka vuoden 2022 tuotanto kasvoi Suomessa selvästi edellisvuodesta, ovat kasvuodotukset heikkenneet selvästi. Suomen talouden odotetaan painuvan taantumaan ja vuoden 2023 BKT:n vuositasen muutoksen olevan negatiivinen. Kuluttajien odotukset muuttuivat vuoden loppua kohden ennätysellisen pessimistisiksi ja erityisesti sähkön hinnan nousu on aiheuttanut huolta sekä yrityksissä että kotitalouksissa. Asuntokauppojen määrä kääntyi loppuvuonna selvään laskuun ja odotukset asuntojen hintatason laskusta erityisesti pääkaupunkiseudulla lisääntyivät. Kotitalouksien kyky selviytyä taloudellisista haasteista helpottavat edelleen kuitenkin korkeana pysynyt työllisyysaste sekä korona-aikana kasvaneet kotitalouksien säästöt.

KESKEISET TAPAHTUMAT

STRATEGIA

POP Pankkikeskuksen hallitus vahvisti keväällä POP Pankki -ryhmän strategian vuosille 2022–2024. Ryhmän visiona on olla henkilökohtaisen ja digitaalisen palvelun yhdistävä, parhaan asiakastytyvyyden sekä nopean päätöksenteon pankki, joka on vakavarainen ja kasvaa kannattavasti markkinoita nopeammin. Ryhmän tavoitteena on yli 17,5 prosentin vakavaraisuus. Pitkän aikavälin tavoite perusjärjestelmäuudistuksen jälkeen taseen tuotolle on 0,7 prosenttia ja kulu-tuotto-suhteelle enintään 60 prosenttia.

POP Pankki -ryhmä teki syksyllä 2022 asiakkaille, kumppaneille ja sijoittajille laajan sidosryhmäkyselyn. Kyselyä on hyödynnetty ryhmän vastuullisuusohjelman painopistealueiden tarkastelussa ja kehittämisessä sekä ryhmästrategiaan integroidun vastuullisuusstrategian ja -vision määrittämisessä. Ohjelman kehitys jatkuu vuonna 2023 toimintasuunnitelman ja henkilöstön kouluttamisen osalta.

JÄRJESTELMÄUUDISTUSHANKE

POP Pankki -ryhmä valitsi tammikuussa 2022 suomalaisen IT-yhtiön Crosskeyn kumppanikseen perusjärjestelmiään koskevaan uudistushankkeeseen. Hanke käynnistyi tammikuussa 2022 ja se on edennyt suunnitellusti. Ryhmä arvioi ottavansa uuden peruspankkijärjestelmän käyttöön vuoden 2025 aikana. POP Pankki -ryhmä päätti purkaa

edellisen peruspankkijärjestelmäuudistusta koskevan sopimuksen kesäkuussa 2021. Sopimuksen purkamisesta saatiin merkittävä korvaus, joka tuloutettiin vertailukaudella.

KIINNITYSLUOTTOPANKKITOIMINNAN KÄYNNISTÄMINEN

POP Pankki -ryhmään kuuluva POP Asuntoluottopankki Oyj sai toukokuussa Euroopan keskuspankilta kiinnitysluottopankkitoimintaa koskevan toimiluvan. POP Asuntoluottopankki Oyj vastaa yhdessä Bonum Pankki Oyj:n kanssa ryhmän ulkoisen rahoituksen hankkimisesta. POP Asuntoluottopankki toimii POP Pankki -ryhmän asuntovakuudellisten joukkovelkakirjalainojen liikkeesenlaskijana. POP Asuntoluottopankilla on yhden miljardin euron suuruinen katettujen joukkovelkakirjalainojen ohjelma, josta laskettiin liikkeeseen 250 miljoonan euron katettu joukkovelkakirjalaina syyskuussa.

RYHMÄN RAKENNEKEHITYS

Tilikauden aikana tapahtui yksi pankkifuusio, jossa kolme POP Pankkia yhdistyi muodostaen sulautumishetkellä taseeltaan 1,4 miljardin euron suuruisen pankin. Lisäksi joulukuussa kaksi pankkia ilmoitti vuoden 2023 aikana toteutettavasta sulautumisesta. Sulautumiset tehostavat POP Pankki -ryhmän toimintaa ja vahvistavat pankin kykyä vastata asiakkaiden rahoitustarpeisiin. POP Asuntoluottopankki Oyj hyväksyttiin toukokuussa POP Pankkien yhteenliittymän jäseneksi sen saatua kiinnityspankkitoimiluvan. POP Pankki

-ryhmään kuuluu raportointikauden päättyessä 21 pankkia, joista 19 on POP Pankkeja.

KORONAPANDEMIAAN JA GEOPOLIITTISEN TILANTEEN VAIKUTUKSET LIIKETOIMINTAAN

Koronapandemiaan liittyvien rajoitustoimien poistuminen on lisännyt ihmisten liikkumista ja tukenut palvelusektorin toipumista Suomessa. Kiinan koronasuluilla on kuitenkin ollut vuonna 2022 iso vaikutus koko maailman kysyntään ja tarjontaan, joka osaltaan heijastuu myös Suomen talouteen.

Venäjän sotatoimet Ukrainassa ovat vaikuttaneet merkittävästi kansainväliseen talouteen. POP Pankki -ryhmällä ei ole asiakkaina Venäjällä tai Ukrainassa toimivia yrityksiä, mutta kriisitilanteella on välillisiä vaikutuksia POP Pankkien asiakkaiden toimintaan. POP Pankki -ryhmä noudattaa maksuliikenteessä EU:n ja YK:n vahvistamia talouspakotteita sekä Yhdysvaltojen ja Iso-Britannian asettamia pakotteita. POP Pankki -ryhmä on lisäksi nostanut valmiustasoaan varautuen erilaisiin kyberuhkiin.

Toimintaympäristön muutoksilla ei ole toistaiseksi ollut merkittäviä vaikutuksia POP Pankki -ryhmän asiakasliiketoimintaan. Korkotason voimakas nousu tukee ryhmän korkokatteen kehitystä, mutta se on samalla heikentänyt ryhmän markkina-arvoon arvostettavien korkosijoitusten käyppiä arvoja. Eriyisesti maataloudessa käytettävien tuotantopainosten kustannusten kasvu yhdessä kohoavien rahoituskustannusten kanssa lisää kannattavuushaasteita maa- ja metsätalouselämyksellä, mikä voi

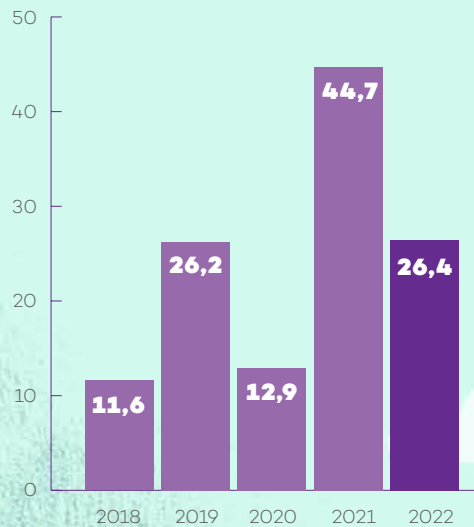

heijastua myöhemmin luottotappioiden määrään. Laajoja maksuviiveitä ei kuitenkaan toistaiseksi raportoitu. Vakuutustoiminnassa vahinkomäärät ovat normalisoituneet ja matkavakuutusten kysyntä on palautunut koronapandemian hellittäessä. Inflaatio on kuitenkin kasvattanut korvausku- luja ja autokaupan toimitusvaikeudet ovat heijastuneet myös ajoneuvovakuutusten myyntiin.

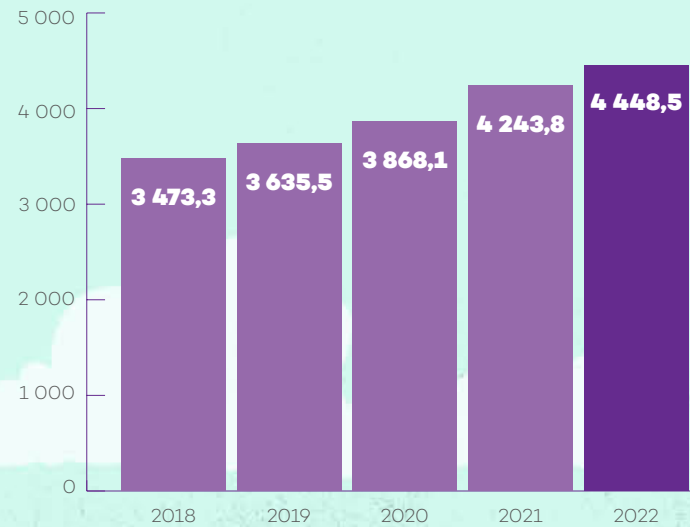
LUOTTOLUOKITUS

S&P Global Rating vahvisti lokakuussa Bonum Pankki Oyj:n luottoluokituksen. Bonum Pankki Oyj:n pitkäaikainen investointitason (investment grade) luottoluokitus on 'BBB' ja lyhytaikainen 'A-2'. Näkymät säilyivät vakaina.

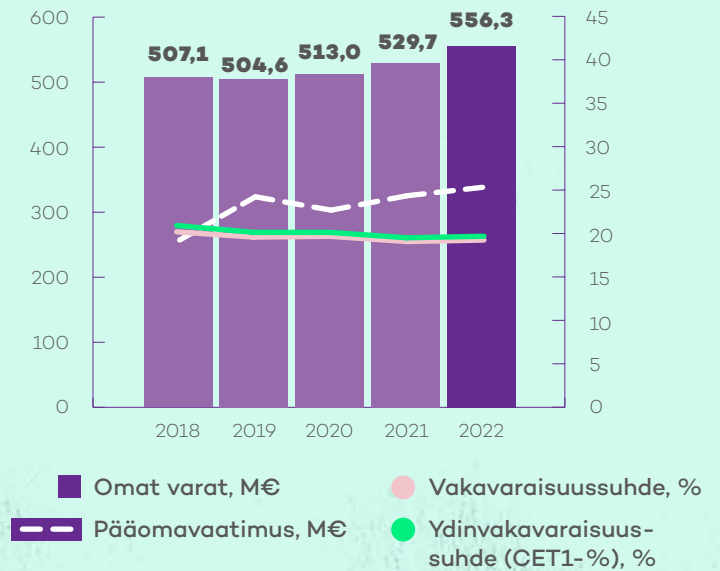
TULOS ENNEN VEROJA, M€

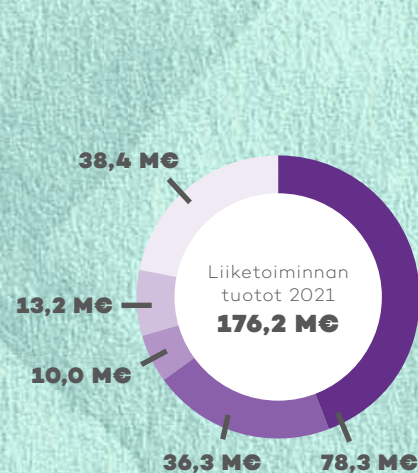
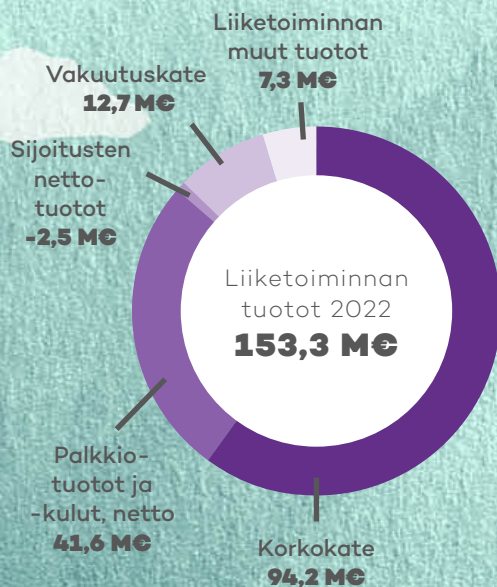
LUOTTOKANTA, M€

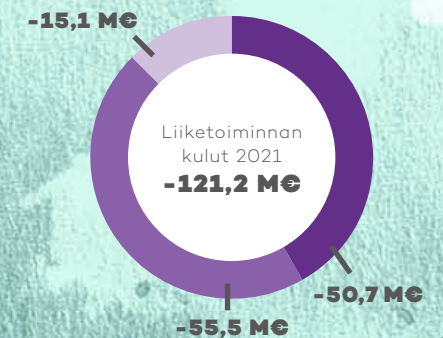
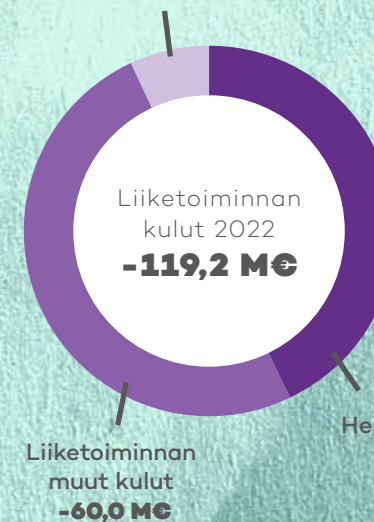
OMAT VARAT JA VAKAVARAISUUS

LIIKETOIMINNAN TUOTOT, M€

LIIKETOIMINNAN KULUT, M€

Poistot ja arvonalentumistappiot
-8,0 M€

POP PANKKI -RYHMÄN TULOS JA TASE

POP PANKKI -RYHMÄN KESKEISET TUNNUSLUVUT

Keskeiset tuloslaskelman erät (1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Korkokate	94 175	78 338	74 099	69 318	65 391
Palkkiotuotot ja -kulut netto	41 617	36 326	31 049	30 013	29 790
Vakuutuskate	12 675	13 192	11 611	10 913	10 433
Sijoitusten nettotuotot	-2 460	10 028	1 298	15 588	1 111
Henkilöstökulut	-51 178	-50 655	-43 531	-42 843	-41 769
Liiketoiminnan muut kulut	-59 997	-55 464	-51 978	-47 927	-48 257
Rahoitusvarojen arvonalentumiset	-7716	-10 390	-7 468	-6 528	-3 195
Tulos ennen veroja	26 408	44 670	12 919	26 150	11 569

Keskeiset tase-erät (1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Luottokanta	4 448 480	4 243 829	3 868 147	3 635 488	3 473 310
Talletuskanta	4 325 946	4 222 364	4 086 045	3 746 305	3 666 543
Vakuutusvelka	57 011	52 692	43 915	38 606	32 488
Oma pääoma	560 617	552 809	517 242	508 435	483 788
Taseen loppusumma	5 777 207	5 357 697	5 098 398	4 535 557	4 409 518

Tunnusluvut	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Kulu-tuottosuhte	77,7 %	68,8 %	83,6 %	75,1 %	86,8 %
Kokonaispääoman tuotto, ROA %	0,4 %	0,7 %	0,2 %	0,5 %	0,2 %
Oman pääoman tuotto, ROE %	3,8 %	6,9 %	2,2 %	4,3 %	1,8 %
Omavaraisuusaste, %	9,7 %	10,3 %	10,1 %	11,2 %	11,0 %
Ydinvakavaraisuussuhde, (CET1) %	19,4 %	19,2 %	19,9 %	19,8 %	20,5 %
Vakavaraisuussuhde, (TC) %	19,4 %	19,2 %	19,9 %	19,9 %	20,8 %

POP PANKKI -RYHMÄN TULOSKEHITYS

POP Pankki -ryhmän tulos ennen veroja oli 26,4 (44,7) miljoonaa euroa ja tilikauden voitto 21,1 (37,1) miljoonaa euroa.

Ryhmän korkokate kasvoi 20,2 prosenttia 94,2 (78,3) miljoonaan euroon. Korkotuottoja kertyi tilikaudella 105,3 (83,9) miljoonaa euroa ja korkokuluja 11,1 (5,5) miljoonaa euroa. Korkotuottoja kasvatti ensisijaisesti voimakas markkinakorkojen nousu, joka vaikutti myös korkokuluihin. Nettopalkkiotuotot kasvoivat edellisvuodesta 14,6 prosenttia 41,6 (36,3) miljoonaan euroon. Ryhmän vakuutuskate supistui 3,9 prosenttia 12,7 (13,2) miljoonaan euroon.

Markkinakorkojen nousu johti negatiivisten arvomuutosten kirjaamiseen korkosijoituksista ja epävarmuuden kasvaminen sijoitusmarkkinoilla heikensi myös muiden sijoitusten käyppiä arvoja. Sijoitusten nettotuotot olivat -2,5 miljoonaa euroa tappiolla, kun vertailuvuonna sijoitusten nettotuottoja kertyi 10,0 miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muita tuottoja kertyi 7,3 (38,4) miljoonaa euroa. Vertailukauden liiketoiminnan muut tuotot sisältää 31,7 miljoonaa euroa kertaluonteisia kirjauksia. Liiketoiminnan muihin tuottoihin on merkitty vanhan talletussuojarahaston hyvitys, jolla on katettu liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvä Rahoitusvakuusviraston talletussuojamaksu. Liiketoiminnan tuotot olivat yhteensä 153,3 (176,2) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan kulut supistuivat 1,7 prosenttia 119,2 (121,2) miljoonaan euroon. Vertailukauden liiketoiminnan kulut sisältää 6,0 miljoonaa euroa kerta- luonteisia kuluja. Henkilöstökulut olivat yhteensä 51,2 (50,7) miljoonaa euroa ja liiketoiminnan muut kulut 60,0 (55,5) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muita kuluja kasvatti tammikuussa aloitettu järjestelmä uudistushanke, jonka aikana ryhmälle syntyy projektikustannusten lisäksi väliaikaisia päällekkäisiä kustannuksia mm. lisensseistä ja järjestelmästä. Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat 8,0 (15,1) miljoonaa euroa.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappioita kirjattiin 7,7 (10,4) miljoonaa euroa. Saamisiin asiakkailta kohdistuneet arvonalentumistappiot olivat 0,19 (0,28) prosenttia luottokannasta. Arvonalentumistappiot sisältävät odotettavissa olevien tappioiden (ECL) nettolisäyksen 4,5 (2,3) miljoonaa euroa sekä toteutuneet luottotappiot 3,2 (8,0) miljoonaa euroa.

POP PANKKI -RYHMÄN TASE

POP Pankki -ryhmän taseen loppusumma oli tilikauden lopussa 5 777,2 (5 357,7) miljoonaa euroa. Ryhmän luottokanta kasvoi tilikaudella 4,8 prosenttia 4 448,5 (4 243,8) miljoonaan euroon. Tilikauden lopussa ryhmän talletuskanta oli 4 325,9 (4 222,4) miljoonaa euroa, jossa kasvua 2,5 prosenttia.

Ryhmän liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä oli tilikauden päättyessä 565,3 (284,9) miljoonaa euroa, josta katettujen joukkovelkakirjalainojen osuus oli 250,0 miljoonaa euroa. Ryhmän sijoitukset

olivat 712,3 (681,8) miljoonaa euroa. Sijoitukset sisältävät pankkitoiminnan arvopaperi- ja kiinteistö sijoitusten lisäksi vakuutusyhtiön arvopaperisijoitukset.

POP Pankki -ryhmän oma pääoma oli tilikauden lopussa 560,6 (552,8) miljoonaa euroa. POP Pankkien jäsen- ja POP Osuuksista muodostuva osuuspääoma oli yhteensä 70,9 (67,1) miljoonaa euroa. POP Pankit maksoivat osuuspääomalle korkoja vuodelta 2021 yhteensä 1,1 (1,1) miljoonaa euroa. POP Osuudet ovat osuuskuntalain mukaisia sijoituksia osuuspankin omaan pääomaan. POP Pankit ovat laske neet liikkeeseen POP Osuuksia yhteensä 60,2 (56,9) miljoonaa euroa.

TOIMINTASEGMENTIT

POP Pankki -ryhmässä liiketoimintaa seurataan kahdella toimintasegmentillä: pankkitoiminta ja vakuutustoiminta.

PANKKITOIMINTA

POP Pankki -ryhmän pankkitoimintasegmentin muodostavat vähittäispankkitoimintaa harjoittavat POP Pankit, niiden keskusluottolaitoksena toimiva Bonum Pankki Oyj sekä kiinnitysluottopankki POP Asuntoluottopankki Oyj. POP Pankki -ryhmällä oli vuoden 2022 lopussa 256,5 (256,3) tuhatta pankkiasiakasta. Asiakkaista 85,2 (85,3) prosenttia on henkilöasiakkaita, 9,2 (8,9) prosenttia yrityksiä ja 2,6 (2,7) prosenttia maa- ja metsätalousasiakkaita. POP Pankeilla oli vuoden lopussa 70 konttoria ja palvelupistettä, joihin sisältyy kolme digi-konttoria. Konttorissa asiointiin lisäksi asiakkaat voivat hoitaa pankkiasioitaan sähköisesti mobiili- ja verkkopankissa sekä verkkoneuvotteluissa.

POP Pankin asiakastyytyväisyys on edelleen EP-SI Rating -tutkimuksen mukaan Suomen paras. Henkilöasiakkaiden keskuudessa POP Pankki erottui erityisesti asiakaspalvelun laadussa sekä siinä, miten asiakas kokee pankin pitävän huolta asiakkaistaan. Yritysassiakkaiden osalta POP Pankki erottui toimialasta asiointiin vaivattomuudessa, odotusten ylittämisessä sekä asiakkaiden ajan tasalla pitämisessä. POP Pankit ovat esimerkiksi tarjonneet ja järjestäneet aktiivisesti asiakkaille myös asiakkaan talouden kartoittamiseen ja hallintaan liittyviä POP Taloushetkiä.

POP Pankki -ryhmän luottokanta kasvoi vuoden 2022 aikana 4,8 prosenttia. Rahoituksen kysyntä on laskenut loppuvuonna ja tämä vaikutti myös POP Pankkien luottokannan kasvuun. Ryhmän strategian mukaisesti pankit ovat lisänneet panostusta yritysrahoituksen kehittämiseen, mikä näkyi yritysluottokannan vahvana kasvuna tilikauden aikana.

POP Pankkien sijoitusmyynti supistui vuoden 2022 aikana. Säästämisen ja sijoittamisen osa-alueen nettomerkinnot laskivat, mutta olivat markkinahermoilusta huolimatta positiiviset. Talletuskannan kehitys on ollut vakaata ja talletuskanta kasvoi vuoden 2022 aikana 2,5 prosenttia.

Säästämisen tuotteiden valikoima täydentyi osakepainotteisen POP Tarmo -sijoitusrahastolla. Tuote täydentää POP Pankki -ryhmän yhdistelmärahastojen vaihtoehtoja. Ryhmän pankeissa otettiin käyttöön myös sijoitusneuvonnan ESG-preferenssikysely, jolla kartoitetaan sijoittaja-asiakkaiden vastuullisuusmieltymyksiä. Tämän perusteella sijoitusneuvonnan yhteydessä voidaan jatkossa suositella asiakkaille entistä sopivampia sijoitustuotteita ja niiden yhdistelmiä. Loppuvuodesta lanseerattiin POP Pankkien asuntolaina-asiakkaille suunnattu POP Kotitalouslaina. Tuote on hinnoiteltu kilpailukykyisesti erityisesti olemassa olevaan asuntolainasegmenttiin.

POP Pankki -ryhmä on jatkanut visionsa mukaisesti digitaalisen palvelujen kehittämistä. Ryhmässä otettiin käyttöön uusi ulkoinen allekirjoituspalvelu, joka sujuvoittaa henkilö- ja yritysasi-

akkaiden digitaalista asioimista. Mobiilimaksaminen yleistyy ja trendi näkyy myös POP Pankin asiakkaiden keskuudessa. Katsauskauden aikana POP Mobiilin palvelut täydentyivät muun muassa Google Pay -mobiilimaksuominaisuudella. Mobiilimaksamisen suosio on kasvanut vuoden aikana POP Pankin mobiilimaksamista hyödyntävien asiakkaiden keskuudessa merkittävästi sekä arvolla että volyymilla mitattuna.

PANKKITOIMINNAN TULOS

Pankkitoiminnan tuloskehitys oli vahvaa, vaikka tulos supistui edellisvuodesta vertailukaudella tuloutetun kertaluonteisen korvauksen vuoksi. Tulos ennen veroja oli 26,1 (40,4) miljoonaa euroa. Vuonna 2021 lopetetun peruspankkijärjestelmähankkeen lopettamisen positiivinen vaikutus vertailukauden tulokseen ennen veroja oli 25,7 miljoonaa euroa. Pankkitoiminnan kulu-tuottosuhte oli 75,7 (66,2) prosenttia.

Pankkitoiminnan keskeiset tuottoerät, korkokate ja nettopalkkiotuotot kehittivät vahvasti katsauskaudella. Pankkitoiminnan korkokate kasvoi 20,1 prosenttia 93,3 (77,7) miljoonaa euroon ja nettopalkkiotuotot 14,4 prosenttia 42,1 (36,8) miljoonaa euroon. Korkokatteen kasvun syynä oli ensisijaisesti markkinakorkojen nopea nousu, jonka taustalla olivat Euroopan keskuspankin ohjauskorkojen nostot. Palkkiotuottojen positiivinen kehitys oli pääosin seurausta pankkipalvelujen hinnoittelumuutoksista.

Pankkitoiminnan sijoitusten nettotuotot olivat -0,1 (8,5) miljoonaa euroa. Sijoituksista kirjattiin arvos-

tustappioita, jotka johtuivat haastavasta markkinatilanteesta ja korkojen nousun heijastumisesta korkosijoitusten arvostukseen. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 8,3 (38,7) miljoonaa euroa. Vertailukauden liiketoiminnan muut tuotot sisältää 31,7 miljoonaa euroa kertaluonteisia kirjauksia. Yhteensä liiketoiminnan tuottoja kertyi 143,7 (161,7) miljoonaa euroa.

Pankkitoiminnan kulut supistuivat 4,6 prosenttia 110,9 miljoonasta eurosta 109,8 miljoonaa euroon. Vertailukauden kulut sisältävät 6,0 miljoonaa euroa kertaluonteisia kulukirjauksia. Pankkitoiminnan henkilöstökulut olivat 35,5 (34,8) miljoonaa euroa ja liiketoiminnan muut kulut 70,0 (64,6) miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat 4,2 (11,6) miljoonaa euroa.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappioita kirjattiin kuluksi pankkitoiminnassa 7,7 (10,4) miljoonaa euroa. Lainasaamiin ja taseen ulkopuolisiin luottolupauksiin kohdistuvien odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrä kasvoi tilikauden aikana 5,2 (4,1) miljoonaa euroa päättyen 42,4 (37,2) miljoonaa euroon. Saamistodistuksiin kohdistuvat odotettavissa olevat luottotappiot vähenivät katsauskaudella -0,7 (-1,8) miljoonaa euroa. Toteutuneita luottotappioita kirjattiin tilikaudella 3,2 (8,0) miljoonaa euroa.

POP Pankki -ryhmä on tehnyt aiemmin tilikaudella 2021 johdon harkintaan perustuvan 3,0 miljoonan euron odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) lisävarauksen. Lisävarauksen määrää on ar-

vioitu tilikauden 2022 aikana ja kauden päättyessä varauksen määrä on 3,0 miljoonaa euroa. Varaus kohdistuu yritysluottokantaan ja sillä varaudutaan kustannusinflaation aiheuttamiin negatiivisiin vaikutuksiin sekä yritys- että maa- ja metsätalousasiakkaiden maksukyvyssä.

PANKKITOIMINNAN VARAT JA VELAT

Pankkitoiminnan varat olivat tilikauden päättyessä 5 806,7 (5 375,1) miljoonaa euroa. Pankkitoiminnan luottokanta kasvoi 4,8 prosenttia 4 450,2 (4 245,7) miljoonaan euroon. Luottokanta kasvoi sekä henkilö- että yritysasiakassegmentissä. Talletukset kasvoivat 2,5 prosenttia ja tilikauden lopussa pankkitoiminnan talletuskanta oli 4 334,3 (4 227,8) miljoonaa euroa.

VAKUUTUSTOIMINTA

POP Pankki -ryhmän vahinkovakuutussegmentin muodostaa Suomen Vahinkovakuutus Oy, joka tuottaa henkilöasiakkaille suunnattuja vahinkovakuutuksia. Vakuutusyhtiö tarjoaa tavanomaisimmat henkilöasiakkaiden vahinkovakuutukset. Vakuutustoiminta on keskeinen osa POP Pankki -ryhmän digitaalista liiketoimintaa.

Suomen Vahinkovakuutus Oy sai vuoden 2022 aikana keskimäärin 3,6 (3,6) tuhatta uutta asiakasta kuukaudessa ja tilikauden päättyessä yhtiöllä oli 184,0 (171,6) tuhatta asiakasta. Ajoneuvomarkkinan myynti- ja toimitusvaikeudet haittaavat yhä ajoneuvovakuutusmyyntiä, vaikkakin koronapan-

demian päätyttyä erityisesti matkavakuutusksyntä on normalisoitunut. Asiakkaiden suositteluhalukkuutta mittaavan NPS-tutkimuksen mukaan yhtiö on alansa toimijoiden kärkijoukkoa. Yhtiö saavutti toisen sijan asiakastytyväisyyttä mittaavassa EPSI Rating -toimialatutkimuksessa, johon se osallistui ensimmäistä kertaa vuonna 2022.

Sähköisissä kanavissa toimivalla yhtiöllä on asiakkaita laajasti koko Suomessa. Valtaosa yhtiön vakuutuksista myönnetään yhtiön omien myyntikanavien kautta. Merkittävimmät jakeluyhteistyökumppanit ovat POP Pankki -ryhmä ja Säästöpankkiryhmä sekä asiamiehinä toimivat autoliikkeet, katsastusasemat sekä omat vakuutusedustajat. Suomen Vahinkovakuutus Oy markkinoi itse tuotteitaan erityisesti verkossa ja ohjaa asiakkaita verkkokauppaansa. Myös pankkikumppanit pääasiassa ohjaavat omia asiakkaitaan yhtiön verkkokauppaan. Autoliikkeet ja katsastusasemat myöntävät yhtiön ajoneuvovakuutuksia asiamiehen roolissa.

VAKUUTUSTOIMINNAN TULOS

Vakuutustoiminnan liikekulusuhde heikkeni vertailukaudesta, mikä johtui pääasiassa myynti- ja markkinointikulujen kasvusta. Vahinkosuhte heikkeni vuoden takaisesta, minkä taustalla oli vahinkomäärien palautuminen lähes koronapandemiaa edeltäneelle tasolle sekä vuoden aikana kiihtynyt inflaatio. Sijoitustoiminnasta kirjattiin arvostustappioita pääasiassa korkotasojen nopeasta noususta johtuen.

Vakuutustoiminnan tulos ennen veroja oli 0,3 (5,0) miljoonaa euroa. Vakuutuskate supistui 3,9 prosenttia 12,7 (13,2) miljoonaan euroon. Vahinkosuhte nousi 2,3 prosenttiyksikköä 71,2 prosentista 73,5 prosenttiin. Vakuutusyhtiön liikekulusuhde oli 23,4 (21,3) prosenttia ja yhdistetty kulusuhde 96,9 (92,5) prosenttia¹.

Vuonna 2022 Suomen Vahinkovakuutus Oy myi yhteensä 131,5 (127,9) tuhatta uutta vakuutussovimusta. Maksutulo oli yhteensä 50,5 (48,0) miljoonaa euroa, josta 78,5 (80,6) prosenttia kertyi vakuutusluokkaryhmistä moottoriajoneuvon vastuu ja maa-ajoneuvot. Tapaturma ja sairaus, palo- ja muu omaisuusvahinko sekä muu ensivakuutus kerryttävät maksutulosta yhteensä 21,5 (19,4) prosentin osuuden. Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 4,4 prosenttia 47,8 (45,8) miljoonaan euroon.

Korvauskulut kasvoivat edellisestä vuodesta ja olivat 35,1 (32,6) miljoonaa euroa. Korvauskulut muodostuivat maksetuista korvauksista 31,7 (27,7) miljoonaa euroa ja korvausvastuun muutoksesta 2,2 (7,1) miljoonaa euroa, josta vähennetään korvausvastuun muutoksen jälleenvakuuttajan osuuden lisäys -1,2 (-1,3) miljoonaa euroa. Tilikauden aikana jälleenvakuutuksen omapidätysrajan ylitti kahdeksan vahinkoa, mutta jälleenvakuutuskorvauksia ei haettu. Vastuuvelan jälleenvakuutusvaraus oli toimintavuoden lopussa tehty yhteensä 22 avoimesta vahingosta.

¹ Liikekulusuhde ja yhdistetty kulusuhde on laskettu perustuen Suomen Vahinkovakuutus Oy:n kansallisiin tilinpäätöstietoihin.

Vakuutustoiminnan henkilöstökulut olivat 7,6 (7,8) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 1,7 (0,7) miljoonaan euroon. Poistot ja arvonalentumiset olivat 2,1 (2,1) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan kulut olivat yhteensä 11,5 (10,6) miljoonaa euroa.

VAKUUTUSTOIMINNAN VARAT JA VELAT

Vakuutustoimintasegmentin varat olivat tilikauden päättyessä 96,0 (97,2) miljoonaa euroa. Vakuutustoiminnan sijoitusomaisuus oli 72,1 (71,7) miljoonaa euroa. Vakuutusvelka kasvoi tilikaudella 8,2 prosenttia 57,0 (52,7) miljoonaan euroon. Vakuutustoiminnan velat olivat 65,0 (60,8) miljoonaa euroa.

MUUT TOIMINNOT

Muihin toimintoihin sisältyivät POP Holding Oy, POP Pankkikeskus osk ja muut POP Pankki-ryhmään yhdisteltävät pankki- ja vakuutustoimintasegmentteihin sisältyvät yhteisöt. Muut toiminnot ei ole raportoitava segmentti POP Pankki -ryhmän IFRS-tilinpäätöksessä.

POP PANKKI -RYHMÄN RISKIEN JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINTA SEKÄ RISKIASEMA

RISKIEN- JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINNAN PERIAATTEET

POP Pankki -ryhmän strategia linjaa ryhmän riskinottohalukkuuden, jonka mukaan liiketoimintaa harjoitetaan maltillisella riskitasolla siten, että riskit pystytään täysimääräisesti hallitsemaan. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa riskien tunnistaminen ja mittaaminen, valvonta ja että riskit ovat oikeassa suhteessa yhteenliittymän ja yksittäisen jäsenluottolaitoksen riskinkantokykyyn.

POP Pankkikeskus osk yhteenliittymän keskusyhteisönä valvoo Yhteenliittymälain 17 §:n mukaisesti riskienhallintajärjestelmien riittävyyttä ja toimivuutta jäsenluottolaitosten ja yhteenliittymän tasolla ja vastaa ryhmän riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta. Keskusyhteisö antaa jäsenluottolaitoksille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sitovia ohjeita riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta. Lisäksi jäsenluottolaitoksille on asetettu yhteisiä liiketoiminnan ohjausrajoja, joilla varmistutaan siitä, että yksittäisen jäsenluottolaitosten ottamat riskit ovat hyväksyttävissä rajoissa riskinottohalukkuuden mukaisesti.

Keskusyhteisö valvoo, että jäsenluottolaitokset noudattavat toiminnassaan lakia, asetuksia, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä, omia sääntöjään sekä ryhmän sisäisiä sitovia ohjeita. Keskusyhteisön riippumattomat toiminnot muodostuvat riskiasemaa valvovasta riskienvalvontatoiminnosta, säännösten noudattamista valvovasta compliance-toiminnosta ja sisäisestä tarkastuksesta.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa POP Pankkien yhteenliittymän pääomien riittävä määrä, laatu ja niiden tehokas käyttö. Pääomilla katetaan yhteenliittymän liiketoimintastrategiasta ja -suunnitelmasta aiheutuvat olennaiset riskit ja turvataan yhteenliittymän häiriötön toiminta odottamattomien tappioiden varalta. Tavoitteeseen pyritään dokumentoidulla ja systemaattisella vakavaraisuuden hallintaprosessilla, joka kytkeytyy kiinteästi yhteenliittymän ja jäsenluottolaitosten strategiaprosessiin ja liiketoiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen.

Riski- ja vakavaraisuuden hallintaa on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitteessä 4. EU:n päivitetyn vakavaraisuusasetuksen N:o 2019/876 (CRR II) edellyttämät riskejä koskevat tiedot esitetään erillisessä Pilari III -raportissa, joka julkaistaan POP Pankki -ryhmän internet-sivuilla.

PANKKITOIMINNAN RISKIASEMA

Luottoriski

Yhteenliittymän pankkitoiminnan luottoriskiase- ma säilyi vakaana ja riskitasoltaan maltillisena.

Arvoltaan alentuneet saamiset (ECL-vaihe 3) oli- vat vertailukautta suuremmat 113,6 (98,4) mil- joonaa euroa. Odotettavissa olevat luottotappiot ECL-vaiheessa 3 kasvoivat 31,7 (27,6) miljoonaan euroon, joka kattaa 27,9 prosenttia ECL-vaiheen 3 saamisista. Järjestämättömät saamiset nousivat 155,7 (138,6) miljoonaan euroon, näistä ECL-vai- heeseen 3 kuului 113,4 (98,4) ja ECL 2 -vaiheeseen 38,6 (37,9) miljoonaa euroa.

POP Pankki -ryhmä on tehnyt aiemmin tilikaudel- la 2021 johdon harkintaan perustuvan 3,0 miljoon- nan euron odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) lisävarauksen. Lisävarauksen määrää on ar- vioitu tilikauden 2022 aikana ja kauden päättyes- sä varauksen määrä on 3,0 miljoonaa euroa. Va- raus kohdistuu yritysluottokantaan ja sillä varau- dutaan kustannusinflaation aiheuttamiin negatii- visiin vaikutuksiin sekä yritys- että maa- ja met- sätalousasiakkaiden maksukyvyssä.

Luottoihin ja saamisiin sekä sijoituksiin kohdistu- va ECL kasvoi tilikaudella päättyen 43,1 (38,6) mil- joonaan euroon. Tilikauden aikana kirjattiin lisäk- si toteutuneita luottotappiota 3,2 (8,0) miljoonaa euroa.

Yhteenliittymän luottokanta kasvoi tilikaudella 4,8 prosenttia päättyen 4 448,5 (4 243,8) miljoonaan

euroon. Yhteenliittymän toimiala- ja asiakasriskit ovat hajautuneita. Henkilöasiakkaille myönnetty- jen luottojen osuus luottokannasta oli 63,9 (65,4) prosenttia, yritysten osuus 22,8 (20,4) prosenttia ja maatalousyrittäjien osuus 13,3 (14,2) prosent- tia. Pääosa luotonannosta kohdistuu vähäriski- seen kiinteistövakuudelliseen henkilöasiakasluo- totukseen. Asuinkiinteistövakuudellisten luottojen osuus luottokannasta oli 63,0 (64,0) prosenttia.

Luottoriskin seuranta perustuu maksuviivästy- mien, lainanhoitajoustopien sekä järjestämättö- mien saamisten jatkuvaan seurantaan sekä luot- tosalkun laadun seurantaan. Odotettavissa ole- vien luottotappioiden (ECL) määrän seuranta on tärkeä osa luottoriskin hallintaprosessia. Ennakoi- tavissa oleviin ongelmiin luoton hoidossa reagoi- daan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Odo- tettavissa olevia luottotappioita on tarkemmin eritelty liitteessä 10.

Likviditeettiriski

POP Pankki -ryhmän maksuvalmiusasema säi- lyi tilikauden aikana vahvana. Maksuvalmiutta ku- vaava viranomaisvaade LCR-tunnusluku (LCR, Li- quidity Coverage Ratio) oli 31.12.2022 POP Pank- kien yhteenliittymässä 184,8 (141,3) prosenttia vähimmäistason ollessa 100 prosenttia. Yhteen- liittymällä oli tilikauden päättyessä LCR-kelpoi- sia likvidejä varoja ennen arvonleikkauksia 691,7 (457,9) miljoonaa euroa, joista 64,8 (61,1) prosent- tia oli käteistä ja keskuspankkisaatavia ja 31,0 (32,2) prosenttia erittäin likvidejä tason 1 arvopa- pereita. Lisäksi yhteenliittymällä oli LCR-portfo- lio ulkopuolisia, panttaamattomia keskuspank-

kirahoitukseen hyväksyttäviä arvopapereita 39,8 (28,0) miljoonaa euroa. Kiinnitysluottopankkitoi- minnan aloittamisella on merkittävä vaikutus jat- kossa likviditeettiriskin hallinnalle, koska se mah- dollistaa aiempaa kattavammin rahoituksen saa- tavuuden eri sijoittajilta.

Pysyvän varainhankinnan vaatimus, NSFR, mittaa taseessa olevien varojen ja velkojen maturiteet- tieroja ja sen tehtävänä on varmistaa, että pysyvä rahoitus riittää täyttämään varainhankintatarpeet yhden vuoden aikajänteellä ja siten estää liiallinen riippuvuus lyhytaikaisesta tukkurahoituksesta. Yhteenliittymän NSFR-suhdeluku oli 133,5 (130,0) prosenttia minimivaatimuksen ollessa 100,0 pro- senttia.

Myös POP Pankki -ryhmän rahoitusasema säilyi tilikauden aikana vahvana. Talletusten suhde luot- tokantaan pysyi edelleen korkealla tasolla ja tal- letusten kokonaismäärä kasvoi 2,5 prosenttia ra- portointiperiodilla. Rahoitusasemaa vahvasti POP Asuntoluottopankin 250 miljoonan euron emissio. Tilikauden lopussa liikkeeseen laskettujen velka- kirjojen määrä kasvoi 565,3 (284,9) miljoonaan eu- roon. Tilikauden päättyessä Bonum Pankilla oli li- säksi TLTRO III -rahoitusta yhteensä 128,4 (128,4) miljoonaa euroa.

Jäsenluottolaitosten osalta POP Pankkien yh- teenliittymän keskusyhteisö POP Pankkikeskus osk soveltaa Finanssivalvonnan saatua lupaa päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelle- ta EU:n vakavaraisuusasetuksen kuudennessa osassa ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin

säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Luvan mukaisesti likviditeettiriskin viranomaisvaatimukset LCR- ja NSFR-vaatimusten osalta tulee täyttää vain yhteenliittymätasolla.

Markkinariski

Pankkitoiminnan markkinariskejä syntyy jäsenluottolaitosten rahoitustaseista, jotka koostuvat anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitus- ja likviditeettisalkuista. Sijoitustoiminnan markkinariskiasema säilyi tilikauden aikana maltillisena ja vastaavasti pankkitoiminnan korkoriskiasema muuttui merkittävästi ko- hoavien korkojen seurauksena. Riskitason pienentämiseksi tilikaudella aloitettiin taseen korkoriskin suojaukset johdannaisilla sekä lisäämällä kiinteä- korkoisia sijoituksia LCR-portfoliossa. Pankkitoiminnan rahoitustaseen korkoriskiä seurataan ja rajoitetaan sekä nykyarvomenetelmän että tuloriskimallin kautta. Pankkitoiminnan korkoriski mitattuna +/-yhden prosenttiyksikön koronmuutoksen vaikutuksena 12 kuukauden korkokatteeseen oli +17,9 (+12,7) / -17,8 (-6,0) miljoonaa euroa. Jäsenluottolaitosten liiketoimintaan ei kuulu varsinaista kaupankäyntitoimintaa (trading).

Sijoitustoiminnasta syntyvää markkinariskiä rajoitetaan omaisuusluokkien allokaation kautta sekä omaisuusluokittain, riskilajeittain ja vastapuolit- tain asetettavilla riskirajoilla. Luotonannossa ei ote- ta lainkaan valuuttariskiä. Johdannaisten käyttö on rajoitettu rahoitustaseen korkoriskin suojaustarkoi- tukseen.

Operatiiviset riskit

Operatiivisten riskien keskeisiä hallintakeinoja ja kontrolloja ovat vahvistetut ohjeet ja periaatteet, operatiivisten riskien säännöllinen itsearviointi, toteutuneiden riskitapahtumien ja läheltä piti -tilanteiden rekisteröinti ja raportointi, käyttövaltuushal- linta ja järjestelmien asiattoman ja luvattoman käy- tön ehkäisevät tekniset kontrollit, henkilöstöön liit- tyvät varajärjestelyt, sisäisen valvonnan toimenpi- teet, ulkoistusten valvonta, jatkuvuudenhallinta, va- kuutusurva, koulutus ja osaamisen jatkuva lisää- minen.

Jäsenluottolaitokset raportoivat compliance-toi- minnolle omaan toimintaansa kohdistuvista opera- tiivisista riskeistä vuosittain itsearvioinneilla. Lisäksi jäsenluottolaitokset ylläpitävät rekisteriä toteutu- neista operatiivisista riskeistä sekä läheltä piti -ti- lanteista, joka tulee toimittaa keskusyhteisölle pyy- dettäessä. Compliance-toiminto arvioi säännölli- sesti havaitsemiensa operatiivisten riskien luonnet- ta ja riskien toteutumisen todennäköisyyksiä koko yhteenliittymässä.

Compliance-toiminto valvoo merkittäviä ja kriittisiä ulkoistuksia, ylläpitää niistä rekisteriä ja osallistuu niiden riskien arviointiin. Merkittävimpiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan liiketoimin- nan tekemässä uuden tuotteen tai palvelun arvioin- tiprosessissa, jonka riippumattomat valvontatoi- minnot katselmoivat.

Rahanpesun ja muun talousrikollisuuden riskienhal- linnan toimintamallia on vahvistettu edelleen vuon-

na 2022 järjestelmällisesti koko POP Pankkien yh- teenliittymän tasolla. Keskusyhteisön rahanpesun ja muun talousrikollisuuden estämistä käsitteleviä si- tovia ohjeita on päivitetty ja aihealueen tiedottami- seen sekä yhteenliittymätason osaamisen kehittä- miseen on panostettu. Erityisesti huomiota on kiin- nitetty asiakkaiden entistä turvallisemman pankki- asioinnin varmistamiseen kehittämällä sisäisiä jär- jestelmiä ja viestimällä ulospäin turvallisesta pank- kiasioinnista esimerkiksi verkkosivujen, sosiaalisen median ja erillisten asiakastilaisuuksien kautta.

Uudistettu maksuliikenteen monitorointia tehosta- va järjestelmä otettiin käyttöön alkuvuodesta 2022. Keskitetyn monitorointijärjestelmän avulla POP Pankit pystyvät havaitsemaan entistä tehokkaam- min mahdollisia rahanpesun tai terrorismin rahoit- tamisen yrityksiä sekä maksutapahtumia, jotka voi- vat liittyä esimerkiksi verkkopankkitunnusten vää- rinkäytöksiin. Keskitetty järjestelmä tukee rahan- pesusäätelyn ohella myös pakotesäätelyn aset- tamien vaatimusten tehokkaampaa noudattamista.

VAKUUTUSTOIMINNAN RISKIT

Tarkastelukaudella merkittävimmät vakuutusriskit ovat liittyneet liiketoiminnan kannattavuuskehityk- seen keskittyen erityisesti hinnoittelun ja asiakas- ja riskinvalinnan kehittämiseen sekä liiketoimin- nan volyymien riittävään kasvattamiseen kannat- tavuusnäkökulma huomioiden. Tarkastelukaudella nousseita uusia riskejä ovat mm. nopeaan korvaus- ja liikekuluinflaatioon liittyvä epävarmuus ja korko- kehityksen kasvattama korkoriski.

Merkittävimmät operatiiviset riskit liittyvät IT-järjestelmäkokonaisuuden rakentamiseen ja vakuutustoiminnan prosessien hallittuun skaalaamiseen ja kehittämiseen myynti-, asiakas- ja korvausvolyymeiden kasvaessa. Tietoturvariskit ovat verkossa toimivalle yhtiölle merkittäviä, joten niiden hallintaan panostetaan voimakkaasti. Henkilöriski on huomattava yhtiön suhteellisen pienen organisaation johdosta, tosin omaa organisaatiota ja kumppanuuksia kehitetään jatkuvasti riskien vähentämiseksi.

Yhtiön sijoitusomaisuus koostuu pääasiallisesti euromääräisistä korkosijoituksista, mutta myös osakeriskiä, kiinteistöriskiä ja valuuttariskiä yhtiöllä on maltillisesti. Korkosijoitusten maturiteetti on matala 1,4 vuotta, joten markkinakorkojen noustua vakuutustaseen korkoriskin merkitys riskienhallinnan näkökulmasta kasvaa. Sijoitustoiminnan toteutus yhtiössä ulkoistettu varainhoitajille.

Suomen Vahinkovakuutus Oy:n hallitus hyväksyy vuosittain yhtiön riskienhallintasuunnitelman.

KRIISINRATKAISUSUUNNITELMA

Rahoitusvakausvirasto on asettanut POP Pankkien yhteenliittymälle kriisinratkaisulakiin (1194/2014) liittyvän omien varojen ja alenemiskelpoisten velkojen vähimmäisvaateen (MREL-vaade). MREL-vaade on 19,39 prosenttia kokonaisriskin määrästä tai 5,91 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävän vastuiden kokonaisuudesta. Uusi vaa-

de astui voimaan 1.1.2022. MREL-vaade on katettu omilla varoilla sekä vakuudettomilla seniorjoukko-velkakirjalainoilla.

Rahoitusvakausviraston 6.4.2022 antamalla päätöksellä MREL-vaade nousee 1.1.2024 alkaen 19,71 prosenttiin kokonaisriskin määrästä ja 7,83 prosenttiin vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävien vastuiden kokonaisuudesta.

VAKAVARAISUUSASEMA

Vuoden 2022 lopussa POP Pankkien yhteenliittymän vakavaraisuus oli hyvällä tasolla. Yhteenliittymän vakavaraisuussuhde sekä ydinvakavaraisuussuhde (CET1-%) olivat molemmat 19,4 (19,2) prosenttia. Tilikauden voittoa ei ole luettu tilikauden omiin varoihin yhteenliittymän noudattaman käytännön mukaisesti. POP Pankkien yhteenliittymän omat varat 556,3 (529,7) miljoonaa euroa muodostuvat jäsenosuuksista, POP Osuuksista, kertyneistä voittovaroista sekä muista vapaista rahastoista. Jäsenpankkien keskeisin väline pääoman lisäämiseksi on ydinpääomaan luettavat POP Osuudet, joita oli laskettu liikkeeseen vuoden 2022 lopussa 60,2 (56,9) miljoonaa euroa.

Yhteenliittymän vakavaraisuusvaatimus koostui seuraavista eristä:

- Vakavaraisuusasetuksen mukainen vähimmäisvaade (8 %)
- Finanssivalvonnan asettama harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus (1,25 %)

- Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomavaatimus (2,5 %)
- Ulkomaisten vastuiden maakohtainen muutettava lisäpääomavaatimus

Vakavaraisuusvaatimukset katetaan täysimääräisesti ydinpääomalla (CET 1).

Finanssivalvonnan myöntämän luvan nojalla yhteenliittymään kuuluvat jäsenluottolaitokset on keskusyhteisön päätöksellä vapautettu omien varojen vaateista yhteenliittymän sisäisille erille ja suurten vastapuolten rajoituksista yhteenliittymän keskusluottolaitoksen ja jäsenpankkien välisille erille. Finanssivalvonnan poikkeusluvalla yhteenliittymän sisäiset erät vähennetään vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa vastuiden määrästä.

Yhteenliittymän vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) oli 9,5 (9,7) prosenttia suhteessa vaadittavaan minimitasoon 3 prosenttia.

VAKAVARAIKUUDEN YHTEENVETO

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Omat varat		
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	563 523	541 450
Vähennykset ydinpääomasta	-7 216	-11 717
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	556 307	529 733
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	-	-
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	556 307	529 733
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	-	-
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	556 307	529 733
Riskipainotetut erät yhteensä	2 871 756	2 766 096
josta luottoriskin osuus	2 613 793	2 521 248
josta vastuun arvonoiikaisuriski (CVA)	6 089	-
josta markkinariskin osuus (valuuttakurssiriski)	12 945	20 202
josta operatiivisen riskin osuus	238 928	224 646

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Ydinvakavaraisuussuhde (CET1-%)	19,4 %	19,2 %
Vakavaraisuussuhde ensisijaisilla varoilla (T1-%)	19,4 %	19,2 %
Kokonaisvakavaraisuussuhde (TC-%)	19,4 %	19,2 %
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	556 307	529 733
Pääomavaatimus yhteensä *	338 215	325 162
Puskuri pääomavaatimukseen	218 092	204 570
Vähimmäisomavaraisuusaste		
Ensisijainen pääoma (T1)	556 307	529 733
Vastuut yhteensä	5 879 750	5 445 616
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	9,5 %	9,7 %

* Pääomavaatimus muodostuu lakisääteisestä vakavaraisuusvaatimuksesta (8 %), Finanssivalvonnan asettamasta harkinnanvaraisesta lisäpääomavaatimuksesta (1,25 %), luotto-laitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta (2,5 %) ja ulkomaisten vastuuden maakohtaisista muuttuvista pääomavaatimuksista.

VASTUULLISUUS

POP Pankki -ryhmässä yritysvastuu pohjautuu osuustoiminnalliseen arvopohjaan, paikallisuuteen sekä liiketoiminnan pitkäjänteisyyteen. POP Pankki -ryhmä julkaisee vuoden 2022 vastuullisuusraportin osana vuosikertomustaan. Ryhmä noudattaa raportoinnissaan kansainvälisen Global Reporting Initiative (GRI) -viitekehystä.

POP Pankki -ryhmän toimintaa ohjaa voimassa olevat lait, asetukset, viranomaisten antamat ohjeet ja määräykset, hyvän hallintotavan mukaiset periaatteet sekä ryhmän arvot ja strategia, omat säännöt sekä sisäisesti sitovat ohjeet. Lisäksi pankkitoiminnassa otetaan huomioon hyvän pankkitavan mukaiset menettelyt ja kaupankäyntiohjeet sekä yhteenliittymän sisäisiä ohjeita. Vakuustoiminnassa noudatetaan Finanssiala ry:n hyvää vakuutustapaa koskevia ohjeita sekä yhtiön sisäisiä ohjeita.

Vastuullisuusasioiden operatiivinen johtaminen on integroitu osaksi normaalia päivittäistä liiketoimintaa. Vastuullisuusasiat käsitellään ja päätetään POP Pankkikeskuksen johtoryhmässä ja hallituksessa. Johtoryhmä ja hallitus tarkastelevat linjauksia vuosittain ja niitä sekä periaatteita päivitetään tarvittaessa.

POP Pankki -ryhmän vastuullisuustyötä ohjaa vastuullisuusvisio, jonka mukaan POP Pankki on

asiakkaiden, jäsentensä ja paikallisyhteisöjen luottettava kumppani kestävän hyvinvoinnin luomisessa. Ryhmän vastuullisuusohjelman painopistealueet ovat:

1. Kestävän rahoituksen ja sijoittamisen edistäminen sekä ilmastonmuutoksen hillintä niiden avulla
2. Paikallisen menestyksen, elinvoimaisuuden ja hyvinvoinnin tukeminen
3. Liiketoiminnan avoimuus ja läpinäkyvyys
4. Henkilöstön yhdenvertaisuus sekä monimuotoisuuden ja työhyvinvoinnin edistäminen
5. Harmaan talouden, korruption ja rahanpesun estäminen.

POP Pankki -ryhmä teki laajan asiakkaille, henkilöstölle, kumppaneille ja sijoittajille suunnatun sidosryhmäkyselyn syksyllä 2022. Kyselyssä nousivat esille ryhmän vastuullisuusohjelman nykyiset teemat sekä uutena tietoturva. Ryhmä on hyödyntänyt kyselyn tuloksia vastuullisuusohjelmansa kehittämisessä ja -vastuullisuusstrategiansa määrittelemisessä.

POP Pankki sai EPSI Rating -asiakastyytyväisyystutkimuksen yhteydessä tehdyssä Kestävyyssindeksi-arvioinnissa henkilö- ja yritysasiakkailta toimialan korkeimmat indeksipisteet. Indeksien määrytyminen perustuu asiakkaiden arvioon toimijasta sekä tutkimuksen vastuullisuuteen liittyviin kysymyksiin.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

POP Pankkikeskuksen hallituksella ei ole tiedossa sellaisia tilikauden päättymisen jälkeisiä tapahtumia, joilla olisi olennaista vaikutusta POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksessä esitetyn informaation kannalta.

VUODEN 2023 NÄKYMÄT

Talouden kehitykseen liittyy huomattavaa epävarmuutta, mikä vaikuttaa POP Pankki -ryhmän toimintaympäristöön. Euroopan keskuspankki on ilmoittanut jatkavansa koronnostoja vuoden 2023 aikana inflaation hillitsemiseksi. Korkojen nousu lisää taloudellisen taantumien riskiä euroalueella, minkä ennakoitaan kasvattavan myös luottoriskejä pidemmällä aikavälillä.

Voimakas inflaatio ja samanaikainen rahoituskustannusten nousu heikentävät kotitalouksien ostovoimaa ja etenkin sellaisten yritysten kannattavuutta, jotka eivät pysty siirtämään kustannusten nousua täysimääräisesti hintoihin. Hintojen korotukset myös heikentävät kysyntää.

Vuoden 2022 aikana nähty markkinakorkojen nousu tukee POP Pankki -ryhmän pitkään jatkunutta perusliiketoiminnan tuloksellisuuden parannusta. Erityisesti korkokatteen ja sijoitustoiminnan tuottojen odotetaan muodostuvan vuonna 2023 edellistä vuotta korkeammiksi. Toisaalta inflaation ja perusjärjestelmäuudistuksen ennakoitaan aiheuttavan kulujen kasvua tulevilla tilikaudella. POP Pankki -ryhmän tuloksen tilikaudelta 2023 arvioidaan muodostuvan merkittävästi paremmaksi kuin tilikaudella 2022. Suurimmat tuloskehitykseen liittyvät epävarmuustekijät liittyvät markkinakorkojen muutokseen, sijoitusten arvomuutokseen sekä luottotappioihin.

Kaikki tilinpäätöksessä esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen näkemykseen talouden kehityksestä, ja todelliset tulokset voivat olla merkittävästikin erilaiset johtuen toimintaympäristöön vaikuttavista tekijöistä.

POP PANKKI -RYHMÄN TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 1.1.-31.12.2022 (IFRS)

POP PANKKI -RYHMÄN TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Korkotuotot		105 250	83 879
Korkokulut		-11 075	-5 541
Korkokate	4	94 175	78 338
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	5	41 617	36 326
Sijoitusten nettotuotot	6	-2 460	10 028
Vakuutusbate	7	12 675	13 192
Liiketoiminnan muut tuotot		7 259	38 360
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		153 266	176 243
Henkilöstökulut		-51 178	-50 655
Liiketoiminnan muut kulut		-59 997	-55 464
Poistot ja arvonalentumistappiot		-7 984	-15 083
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-119 159	-121 203
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	10	-7 716	-10 390
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		16	19
Tulos ennen veroja		26 408	44 670
Tuloverot		-5 283	-7 565
Tilikauden tulos		21 124	37 105
Josta			
POP Pankkien omistajien osuus		21 124	37 110
Määräysvallattomien omistajien osuus		0	-5
Yhteensä		21 124	37 105

POP PANKKI -RYHMÄN LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Tilikauden tulos	21 124	37 105
Muun laajan tuloksen erät		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleenmäärittämisestä johtuvat voitot/tappiot	458	-353
Käyvän arvon muutos oman pääoman ehtoista instrumenteista	184	152
Myyntivoitot ja -tappiot oman pääoman ehtoista instrumenteista	-1 538	-
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Käyvän arvon muutos vieraan pääoman ehtoista instrumenteista	-15 078	-1 018
Tilikauden laaja tulos	5 150	35 885
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen		
POP Pankkien omistajien osuus	5 149	35 890
Määräysvallattomien omistajien osuus	0	-5
Tilikauden laajan tulos	5 150	35 885

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen osakkeiden myyntivoitto 1 922 tuhatta euroa on siirretty kertyneisiin voittovaroihin ja arvostuksesta kirjattu laskennallinen verovelka 384 tuhatta euroa on purettu.

POP PANKKI -RYHMÄN TASE

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2022	31.12.2021
Varat			
Käteiset varat	8,9	448 499	279 882
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	8,9	62 333	73 897
Lainat ja saamiset asiakkailta	8,9	4 448 480	4 243 829
Sijoitusomaisuus	8,9	712 087	681 552
Sijoitukset osakkuusyrityksiin		230	214
Aineettomat hyödykkeet		8 965	9 298
Aineelliset hyödykkeet		27 268	29 611
Muut varat		59 460	34 014
Verosaamiset		9 886	5 401
Varat yhteensä		5 777 207	5 357 697

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2022	31.12.2021
Velat			
Velat luottolaitoksille	8,9,11	163 139	166 484
Velat asiakkaille	8,9,11	4 325 946	4 222 364
Vakuutusvelka	12	57 011	52 692
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	13	565 252	284 920
Johdannaissopimukset	14	12 495	-
Muut velat		64 397	50 060
Verovelat		28 350	28 367
Velat yhteensä		5 216 590	4 804 888
Oma pääoma			
Osuuspääoma			
Jäsenosuudet		10 707	10 163
POP Osuudet		60 153	56 893
Osuuspääoma yhteensä		70 860	67 056
Rahastot		149 931	163 877
Kertyneet voittovarot		339 826	321 437
POP Pankki -ryhmän omistajien osuus yhteensä		560 617	552 370
Määräysvallattomien omistajien osuus		-	439
Oma pääoma yhteensä		560 617	552 809
Velat ja oma pääoma yhteensä		5 777 207	5 357 697

LASKELMA POP PANKKI -RYHMÄN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

(1 000 euroa)	Osuuspääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräysvallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2022	67 057	4 038	159 839	321 437	552 370	439	552 809
Tilikauden laaja tulos							
Tilikauden tulos	-	-	-	21 124	21 124	0	21 124
Muut laajan tuloksen erät	-	-16 432	-	458	-15 974	-	-15 974
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-	-16 432	-	21 581	5 149	0	5 150
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osuuspääoman muutos	3 273	-	-	-	3 273	-	3 273
Voitonjako	-	-	-	-1 599	-1 599	-	-1 599
Rahastosirrot	532	-	2 486	-3 017	-	-	-
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	3 804	-	2 486	-4 617	1 673	-	1 673
Luovutus, osakkeet, käypään arvoon pysyvästi muiden laajan tuloksen erien kautta	-	-	-	1 538	1 538	-	1 538
Muut muutokset	-	-	-	-114	-114	-439	-553
Muut muutokset yhteensä	-	-	-	1 424	1 424	-439	985
Oma pääoma 31.12.2022	70 860	-12 394	162 325	339 825	560 617	-	560 617

(1 000 euroa)	Osuuspääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräysvallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021	66 031	4 905	161 592	284 271	516 798	444	517 242
Tilikauden laaja tulos							
Tilikauden tulos	-	-	-	37 110	37 110	-5	37 105
Muut laajan tuloksen erät	-	-867	-	-353	-1 219	-	-1 219
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-	-867	-	36 757	35 890	-5	35 885
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osuuspääoman muutos	834	-	-	-	834	-	834
Voitonjako	-	-	-	-1 089	-1 089	-	-1 089
Rahastosirrot	192	-	-1 753	1 561	-	-	-
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	1 026	-	-1 753	472	-255	-	-255
Muut muutokset	-	-	-	-63	-63	-	-63
Oma pääoma 31.12.2021	67 057	4 038	159 839	321 437	552 370	439	552 809

POP PANKKI -RYHMÄN RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	21 124	37 105
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut	26 442	44 494
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-42 483	-383 899
Saamiset luottolaitoksilta	-1 662	1 177
Saamiset asiakkailta	11 296	-387 854
Sijoitusomaisuus	-30 193	3 537
Muut varat	-21 925	-759
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-137 366	188 483
Velat luottolaitoksille	-10 111	69 266
Velat asiakkaille	-137 994	124 591
Varaukset ja muut velat	16 985	-2 053
Maksetut tuloverot	-6 246	-3 322
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-132 283	-113 819
Investointien rahavirta		
Muiden sijoitusten vähennykset/lisäykset	1 418	-165
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-8 995	-5 767
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myynnit	2 800	2 339
Investointien rahavirta yhteensä	-4 777	-3 593
Rahoituksen rahavirta		
Osuuspääoman vähennykset/lisäykset	3 804	1 031
Maksetut osuuspääoman korot ja muu voitonjako	-1 599	-1 089
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset	588 413	79 945
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset	-301 853	-61 387
Vuokrasopimusvelan vähennykset	-2 024	-1 842
Rahoituksen rahavirta yhteensä	286 742	16 657

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Rahavarojen muutos		
Rahavarat tilikauden alussa	314 365	415 120
Rahavarat tilikauden lopussa	464 046	314 365
Rahavarojen nettomuutos	149 681	-100 755
Rahavarat		
Käteiset varat	11 587	11 011
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	452 459	303 354
Yhteensä	464 046	314 365

RAHAVIRTALASKELMAA KOSKEVAT LISÄTIEDOT

Saadut korot	90 344	80 838
Maksetut korot	2 036	5 709
Saadut osingot	3 795	3 591
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut		
Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut		
Rahoitusvarojen arvonalentumiset	7 587	10 390
Poistot	8 799	18 186
Vakuutusvelan muutos	4 190	15 083
Muut	5 866	835
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut yhteensä	26 442	44 494

LIITTEET

LIITE 1 POP PANKKI -RYHMÄ JA IFRS-TILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS

POP Pankki -ryhmä (jäljempänä myös Ryhmä) on POP Pankkien ja POP Pankkikeskus osk:n sekä niiden tytäryhteisöjen sekä yhteisessä määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostama finanssiryhmä, joka toimii Suomessa. POP Pankit ovat itsenäisiä, alueellisesti ja paikallisesti toimivia osuuspankkeja. POP Pankkikeskus osk toimii Ryhmän keskusyhteisönä. POP Pankki -ryhmä tarjoaa vähittäispankkipalveluja henkilöasiakkaille, pienille ja keskisuurille yrityksille sekä vahinkovakuutuspalveluja henkilöasiakkaille.

POP Pankkikeskus osk:n jäsenluottolaitoksia ovat 19 osuuspankkia sekä jäsenosuuspankkien keskusluottolaitoksena toimiva Bonum Pankki Oyj ja kiinnitysluottopankki POP Asuntoluottopankki Oyj. POP Pankkien yhteenliittymä on laissa talletuspankkien yhteenliittymästä 599/2010 (jäljempänä Yhteenliittymälaki) määritelty taloudellinen kokonaisuus, jonka jäsenillä on vastuu toistensa veloista ja sitoumuksista. POP Pankkien yhteenliittymän muodostavat keskusyhteisö POP Pankkikeskus osk, sen jäsenluottolaitokset, näiden konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet. Jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ovat pääasiassa kiinteistöyhtiöitä.

POP Pankki -ryhmään kuuluu POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen lisäksi myös muita yhteisöjä. Merkittävimmät POP Pankki -ryhmään sisältyvät yhteenliittymään kuulumattomat yhteisöt ovat POP Holding Oy ja sen kokonaan omistama Suomen Vahinkovakuutus Oy, jotka eivät ole keskinäisen vastuun piirissä.

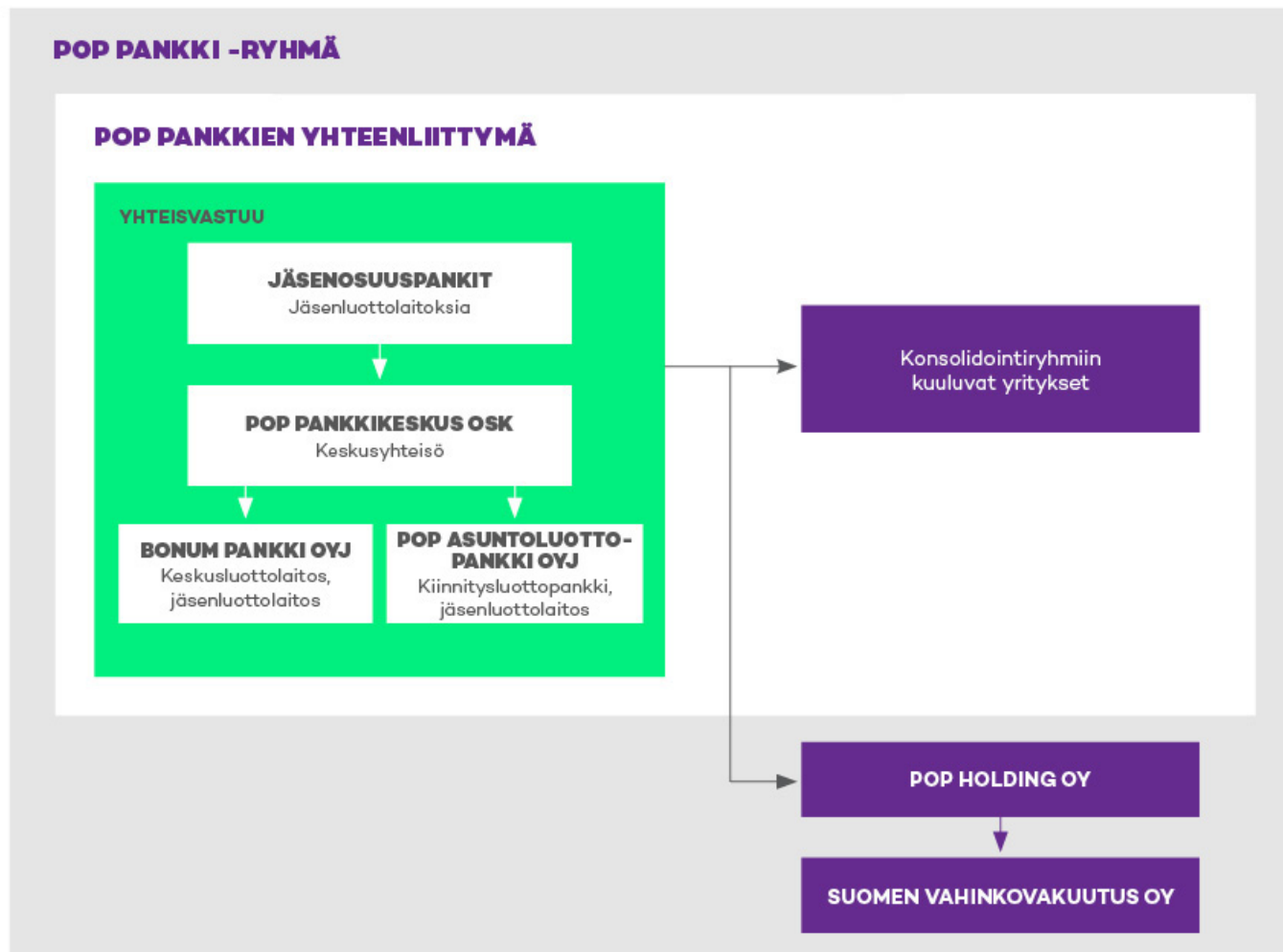
Yhteenliittymälain mukaan keskusyhteisön on laadittava keskusyhteisön ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä tilinpäätös noudattaen kansainvälisiä IFRS-tilinpäätösstandardeja.

POP Pankki -ryhmä ei muodosta kirjanpitolain 1336/1997 mukaista konsernia, eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa 610/2014 määriteltyä konsolidointiryhmää. POP Pankkikeskus osk:lla tai sen jäsenosuuspankeilla ei ole toisiinsa nähden kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaista määräysvaltaa, eikä Ryhmälle siten voida määritellä emoyhtiötä. Yhteenliittymälain mukaisesti POP Pankkikeskus osk:n hallitus on hyväksynyt Ryhmälle sen rakenteeseen soveltuvat tilinpäätösperiaatteet siltä osin, kuin IFRS-tilinpäätösstandardit eivät huomioi Ryhmän rakennetta. Tilinpäätösperiaatteet, jotka sisältävät kuvauksen jäsenosuuspankkien muodostamasta laskentateknisestä emoyhtiöstä, on esitetty liit-

teessä 2. Laskentatekniseen emoyhtiöön kuuluvat jäsenosuuspankit sekä muut Ryhmän IFRS-tilinpäätökseen yhdistellyt yritykset on lueteltu liitteessä 37.

Seuraavassa kuvassa on esitetty POP Pankki -ryhmän rakenne sekä yhteenliittymään ja yhteisvastuun piiriin kuuluvat yhteisöt.

POP PANKKI -RYHMÄN RYHMÄRAKENNE

Tilikauden aikana tapahtui yksi POP Pankki -ryhmän sisäinen pankkifuusio. Liedon Osuuspankki ja Piikkiön Osuuspankki sulautuivat toukokuun lopussa Suupohjan Osuuspankkiin. Pankin nimi muutettiin samassa yhteydessä Suomen

Osuuspankiksi. Sulautumisen jälkeen POP Pankki -ryhmään kuuluu 19 osuuspankkia. Sulautuminen on yhteenliittymän sisäinen järjestely, eikä sillä ole vaikutusta POP Pankki -ryhmän yhdistettyyn taloudelliseen informaatioon.

POP Pankki -ryhmä luopui maaliskuussa yhden ryhmään konsolidoidun kiinteistötytäryhtiön omistuksesta ja POP Asuntoluottopankki Oyj hyväksyttiin POP Pankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitokseksi sen saadessa kiinnityspankkitoimiluvan toukokuussa.

Kurikan Osuuspankki ja Jämijärven Osuuspankki päättivät joulukuussa sulautumisesta. Sulautuminen on tavoitteena rekisteröidä toukokuussa 2023.

Keskusyhteisönä toimiva POP Pankkikeskus osk vastaa POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta, kuten Yhteenliittymälainissa säädetään. POP Pankkikeskus osk:n kotipaikka on Helsinki ja sen osoite on Hevosenenkä 3, 02600 Espoo. POP Pankkikeskus osk on laatinut Yhteenliittymälain mukaisesti POP Pankki -ryhmän yhdistellyn IFRS-tilinpäätöksen. POP Pankkikeskus osk:n hallitus on hyväksynyt toimintakertomuksen ja yhdistellyn tilinpäätöksen 15.2.2023. Tilinpäätös annetaan tiedoksi POP Pankkikeskuksen osuuskunnan kokoukselle 31.3.2023. Jäsennökset POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksestä sekä tilinpäätöstiedotteesta ovat saatavissa keskusyhteisön toimitiloista osoitteesta Hevosenenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

LIITE 2 POP PANKKI -RYHMÄN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

POP Pankki -ryhmän yhdistelty tilinpäätös on laadittu EU:ssa hyväksytyjä kansainvälisiä IFRS-standardia (International Financial Reporting Standards) sekä standardeja koskevia tulkintoja (IFRIC) noudattaen.

Tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2022 on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti. Tilinpäätöstiedotteen lukuja ei ole tilintarkastettu.

Tilinpäätöstiedotteen luvut esitetään tuhansina euroina, ellei toisin ole ilmoitettu. Laskelmissa ja taulukoissa esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summasta. Kaikkien POP Pankki -ryhmään kuuluvien yhtiöiden toimintavaluutta on euro.

JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

POP Pankki -ryhmä on tilikauden 2022 aikana hankkinut johdannaisia ja ryhtynyt soveltamaan suojauslaskentaa. Ryhmä suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta käyttäen ensisijaisesti koronvaihtosopimuksia. Käyvän arvon suojaukseen sovelletaan suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoiset talletukset sekä liikkeeseen lasketut kiinteäkorkoiset joukkovelkakirjalainat. Johdannaissopimuksia ei tehdä kaupankäyntitarkoituksessa.

Kaikki johdannaissopimukset kirjataan taseeseen ja arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Johdannaissopimusten positiiviset käyvät arvot

esitetään varoina erässä Johdannaissopimukset ja negatiiviset käyvät arvot velkoina erässä Johdannaissopimukset. Suojauslaskennassa olevien johdannaisten arvonmuutokset kirjataan tuloslaskelmaan sijoitusten nettotuottoihin erään Suojauslaskennan nettotulos. Suojaavien johdannaisten korot esitetään tuloslaskelmassa korkotuotoissa ja -kuluissa.

Suojaavan johdannaisen ja suojattavan kohteen välinen suojaussuhde ja riskienhallinnan tavoitteet dokumentoidaan ennen suojauslaskennan soveltamista. Mikäli suojaavan johdannaisen ja suojattavan erän tai rahavirran arvonmuutoksen välillä on suuri korrelaatio, suojaus katsotaan tehokkaaksi.

POP Pankki -ryhmä soveltaa suojauslaskentaan IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia kaikkiin suojaussuhteisiin, paitsi kiinteäkorkoiseen ottolainaukseen IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskennan ns. carve out -mallia, joka mahdollistaa sellaisten varojen ja velkojen suojaamisen yhtenä kokonaisuutena, joilla on samanlainen riskiprofiili (ns. macro hedging), mahdollistaen talletusten ottamisen mukaan suojauskohteeksi.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien soveltaminen edellyttää johdolta tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöslaskelmissä esitettyjen erien määrään sekä niiden liitteenä annettuihin tietoihin.

Johdon keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvoihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja ne liittyvät erityisesti käyvän arvon arviointiin, rahoitusvarojen sekä aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin sekä vakuutusmatemaattisissa laskelmissa käytettyihin oletuksiin. Rahoitusvarojen käyvistä arvoista ja arvostusmenetelmistä on annettu tarkempia tietoja liitteessä 9.

Johdon arviot ja oletukset perustuvat tilinpäätöshetken parhaaseen näkemykseen, jotka voivat poiketa joissain määrin lopullisesta toteumasta. Muutunut geopoliittinen tilanne aiheuttaa epävarmuutta talouden kehitykseen, minkä vuoksi rahoitusvarojen käypiin arvoihin ja arvonalentumisvarauksiin liittyy tavanomaista suurempaa epävarmuutta.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa sovelletaan parametreja, jotka edellyttävät johdon harkintaa. Johdon on määritettävä, miten laskennassa huomioidaan tulevaisuuteen liittyvä makrotaloudellinen informaatio, mitä periaatteita merkittävän luottoriskin kasvun arvioinnissa sovelletaan, miten arvioidaan tappion määrä maksukyvyttömyydessä sekä millaisia luottovasta-arvokertoimia sovelletaan luottokortteihin.

Johdon harkintaan perustuen on tehty vertailukaudella johdon harkintaan perustuva ylimääräinen varaus 3 000 tuhatta euroa. Lisävarauksen määrää on arvioitu tilikauden 2022 aikana ja kauden päättyessä varauksen määrä on ennallaan. Varaus koh-

distuu yritysluottokantaan ja sillä varaudutaan kustannusinflaation aiheuttamiin negatiivisiin vaikutuksiin sekä yritys- että maa- ja metsätalousasiakkaiden maksukyvyssä.

LAATIMISPERIAATTEIDEN MUUTOKSET JA UUDET IFRS-STANDARDIT

Tilikauden aikana ei ole otettu käyttöön uusia IFRS-standardeja POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksessä.

Uusi IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardi (sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

Uusi standardi koskee vakuutus sopimuksia, ja auttaa sijoittajia ja muita tahoja paremmin ymmärtämään vakuuttajien altistumista riskeille, sekä niiden kannattavuutta ja taloudellista asemaa. IFRS 17 -standardi korvaa nykyisen IFRS 4 Vakuutus sopimukset -standardin ja sen käyttöönotto vaikuttaa vakuutus sopimusten arvostamiseen, esittämiseen sekä merkitsemiseen kirjanpitoon. POP Pankki -ryhmä on ottanut standardin käyttöön sen soveltamisen tultua pakolliseksi 1.1.2023 alkavalla tilikaudella. POP Pankki -ryhmä noudattaa takautuvaa soveltamista 1.1.2022 alkaen.

Standardin soveltamisala

POP Pankki -ryhmässä standardia tullaan soveltamaan kaikkiin myönnettyihin ensivakuutus sopimukseen ja otettuihin jälleenvakuutus sopimukseen. Ryhmällä ei ole sijoituskomponentteja tai kytkettyjä johdannaisia sisältäviä vakuutus sopimuksia, eikä sellaisia vakuutus sopimuksia, joissa on erotettavia tai yksilöitäviä palvelukomponentteja.

Vakuutus sopimuksia myöntää ryhmässä Suomen Vahinkovakuutus Oy, joka yhdistellään POP Pankki -ryhmän konsolidoituun IFRS-tilinpäätökseen. Suomen Vahinkovakuutus Oy on POP Holding Oy:n tytäryhtiö. POP Holding Oy:n omistavat POP Pankki keskus osk ja 19 POP Pankki -ryhmän jäsenosuus pankkia.

Vakuutus sopimukset

Ensivakuutus sopimusten salkut (portfolio) koostuvat sopimuksista, joita koskevat riskit ovat samankaltaisia ja joita hallinnoidaan yhdessä. Vakuutus sopimuskaudet ovat pääsääntöisesti yhden vuoden pituisia. Vakuutus sopimuksista koostuva salkku luokitellaan ryhmiin (group) vakuutus sopimuksen myöntöajankohdan ja odotetun kannattavuuden perusteella.

POP Pankki -ryhmä arvioi alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä vakuutus sopimusten tappiollisuutta käyttäen yleistä mallia (General Measurement Model, GMM). Vakuutus sopimusten arvostus perustuu tulevien rahavirtojen nykyarvoon, jossa on huomioitu rahan aika-arvo sekä riskioikaisu. Kassavirtoihin sisällytetään odotetulla luottotappiolla oikaistu vakuutus maksutulo, lopullista korvausvaadetta vastaavat korvauskulut sekä vakuutus palvelukulut.

Kirjaaminen

Vakuutus sopimus lisätään sen kalenterivuoden ryhmään, jolloin kyseinen sopimus on myönnetty.

POP Pankki -ryhmä on tehnyt laadintaperiaatteita koskevan valinnan, jonka mukaisesti vakuutus sopimusten hankinnasta aiheutuvat kassavirrat kir-

jataan kuluksi, kun kyseiset menot syntyvät, koska POP Pankki -ryhmä soveltaa vakuutus maksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa kaikkiin vakuutus sopimukseen ja kunkin ryhmään kuuluvan sopimuksen vakuutuskausi on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä enintään vuoden pituinen. Vakuutus sopimusten sopimusrajaksi katsotaan vakuutuskauden päättyminen.

Vakuutus sopimusryhmän kirjanpitoarvo jokaisena raportointipäivänä on jäljellä olevan vakuutuskauden velan ja toteutuneista vakuutus tapahtumista aiheutuvan velan yhteismäärä.

POP Pankki -ryhmä on tehnyt tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskevan valinnan kirjata raportointikauden vakuutus sopimukseen liittyvät rahoitustulot ja -kulut täysimääräisesti tuloslaskelmaan.

Arvostaminen

Jäljellä olevan vakuutuskauden vakuutusvelan arvostaminen

POP Pankki -ryhmä soveltaa IFRS 17 -standardin mukaista yksinkertaistettua vakuutus sopimusryhmän arvostamista käyttäen vakuutus maksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa kaikkiin vakuutus sopimusryhmiin (Premium Allocation Approach, PAA), koska vakuutuskaudet ovat enintään vuoden pituisia.

Toteutuneista vakuutus tapahtumista aiheutuvan velan arvostaminen

Vakuutus sopimusryhmän toteutuneista vakuutus tapahtumista aiheutuvan velan (Liability for Incur-

red Claims, LIC) arvostamiseen käytetään yleistä arvostusmenetelmää (General Measurement Model, GMM).

Siirtyessä soveltamaan IFRS 17 -standardia 1.1.2023 alkaen POP Pankki -ryhmä noudattaa täysin takautuvaa soveltamista ja oikaisee edellisen tilikauden vertailutiedot.

Standardin käyttöönotolla arvioidaan olevan noin yhden miljoonan euron suuruinen positiivinen vaikutus POP Pankki -ryhmän omaan pääomaan 1.1.2022 johtuen tase-erien arvostusta koskevista muutoksesta. Standardin käyttöönoton aiheuttamat olennaisimmat muutokset koskevat vakuutus sopimusten arvostamista sekä tuloslaskelman esittämistapaa. Jatkossa vakuutustoiminnan osuus henkilöstökuluista, liiketoiminnan muista kuluista ja poistoista esitetään IFRS 17 -standardin mukaisesti vakuutuspalvelukuluina.

IFRS 17 -standardin käyttöönotto ei vaikuta POP Pankkien yhteenliittymän vakavaraisuuteen, koska vakuutusyhtiö ei kuulu yhteisvastuun piiriin, eikä se ole osa yhteenliittymää.

IFRS 17 -standardin käyttöönoton vaikutus vakuutussegmentin rahoitusvarojen luokitteluun ja arvostamiseen

POP Pankki -ryhmä soveltaa IFRS 17 -standardin käyttöönoton yhteydessä mahdollisuutta nimenomaisesti luokitella sijoituksia käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi IFRS 9 -standardin mukaisesti. Nimenomaisesti käypään arvoon

arvostettavien rahoitusvarojen arvostusluokkaa ei ole aiemmin sovellettu POP Pankki -ryhmässä.

Luokittelu nimenomaisesti käypään arvoon arvostettaviksi rahoitusvaroiksi perustuu epäjohdonmukaisuuteen, joka syntyy, kun vakuutus sopimuksiin liittyvät rahoitustuotot ja -kulut kirjataan täysmääräisesti tuloslaskelmaan ja SPPI-testin läpäisevien vieraan pääoman ehtoisten sijoitusten arvomuutokset kirjataan laajaan tulokseen. Molemmat erät ovat alttiita korkoriskille, joten markkinakorkojen muutos vaikuttaa kyseisten erien arvostukseen vastakkaisuunnaisesti. Kaikki vakuutusyhtiön sijoitusomaisuuteen luettavat rahoitusvarat ovat nimenomaisesti vakuutustoimintaan liittyviä sijoituksia.

Rahoitusvarojen uudelleenluokittelu IFRS 17 -standardin käyttöönoton yhteydessä ei vaikuta rahoitusvarojen käyvän arvon määrittämiseen eikä rahoitusvarojen kirjanpitoarvoon siirtymähetkellä. Uudelleenluokittelu vaikuttaa ainoastaan arvomuutoksen kirjaustapaan. Aiemmin laajassa tuloksessa esitetty arvomuutos esitetään jatkossa tuloslaskelmassa.

Siirtymä tehdään takautuvasti oikaisemalla avavaa tasetta 1.1.2022 vastaavalla tavalla, kuin IFRS 9 -standardin käyttöönoton yhteydessä. Luokittelun muutos ei vaikuta aiempien kausien arvostusluokkiin ja arvostukseen.

LIITE 3 POP PANKKI -RYHMÄN TOIMINTASEGMENTIT

POP Pankki -ryhmän toimintasegmenttejä ovat pankkitoiminta ja vakuutustoiminta. Toimintasegmentit raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen johdolle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Toimintasegmenttien raportoinnissa noudatetaan Ryhmän IFRS-tilinpäätöksessä sovellettuja laadintaperiaatteita, jotka on esitetty liitteessä 2 POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteet. POP Pankki -ryhmän ylin operatiivinen päätöksentekijä on Ryhmän keskusyhteisönä toimivan POP Pankkikeskus osk:n hallitus. Keskusyhteisön tehtävänä on vastata resurssien kohdistamisesta ja toiminnan tuloksellisuuden arvioinnista.

Pankkitoimintasegmentti sisältää jäsenosuuspankit, Bonum Pankki Oyj:n ja POP Asuntoluottopankki Oyj:n. Osuuspankit harjoittavat vähittäispankkitoimintaa ja Bonum Pankki Oyj toimii näiden keskusluottolaitoksena. POP Asuntoluottopankki Oyj on jäsenosuuspankkien kiinnitysluottopankki. Pankkitoiminnan merkittävimmät tuottoerät ovat korkokate, palkkiotuotot ja sijoitustoiminnan tuotot. Merkittävimmät kuluerät ovat henkilöstökulut ja muut liiketoiminnan kulut.

Vakuutussegmentin muodostaa Suomen Vahinkovakuutus Oy, joka myöntää ajoneuvo-, omaisuus- ja henkilövakuutuksia henkilöasiakkaille. Vakuutustoiminnan merkittävimmät tuottoerät ovat vakuutusmaksutuotot ja sijoitustoiminnan nettotuotot. Vakuutustoiminnan merkittävimmät kuluerät ovat henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut.

Pankkitoimintasegmenttiin kuuluvien pankkien väliset liiketoimet on eliminoitu segmenttiraportoinnissa. Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin. Pankkisegmentin ja vakuutussegmentin väliset liiketoimet esitetään sarakkeessa kohdistamattomat erät ja eliminoinnit. Kohdistamattomat erät sisältävät muihin toimintoihin liittyvät tuloslaskelma- ja tase-erät. Muihin toimintoihin kuuluvat merkittävimmät yhteisöt ovat POP Holding Oy ja POP Pankkikeskus osk.

POP PANKKI -RYHMÄN TOIMINTASEGMENTIT 2022

TULOSLASKELMA 1.1.-31.12.2022

(1 000 euroa)	Pankki- toiminta	Vakuutus- toiminta	Segmentit yhteensä	Kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	Ryhmä yhteensä
Korkokate	93 328	849	94 177	-2	94 175
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	42 120	-503	41 618	-1	41 617
Sijoitusten nettotuotot	-79	-1 858	-1 936	-523	-2 460
Vakuutuskate	-	12 675	12 675	-	12 675
Liiketoiminnan muut tuotot	8 444	552	8 996	-1 737	7 259
Liiketoiminnan tuotot yhteensä*	143 814	11 715	155 529	-2 263	153 266
Henkilöstökulut	-35 548	-7 607	-43 156	-8 023	-51 178
Liiketoiminnan muut kulut	-70 049	-1 736	-71 786	11 789	-59 997
Poistot ja arvonalentumiset	-4 210	-2 141	-6 351	-1 633	-7 984
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-109 807	-11 485	-121 292	2 133	-119 159
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	-7 738	22	-7 716	-	-7 716
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-	-	-	16	16
Tulos ennen veroja	26 268	252	26 520	-113	26 408
Tuloverot	-5 389	-	-5 389	105	-5 283
Tilikauden tulos	20 879	252	21 132	-8	21 124
*Liiketoiminnan tuotoista ulkoista	143 814	11 715	155 529		
*Liiketoiminnan tuotoista sisäistä	1 977	-	1 977		

TASE 31.12.2022

(1 000 euroa)	Pankki- toiminta	Vakuutus- toiminta	Segmentit yhteensä	Kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	Ryhmä yhteensä
Varat					
Käteiset varat	448 499	-	448 499	-	448 499
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	59 789	5 207	64 996	-2 663	62 333
Lainat ja saamiset asiakkailta	4 450 154	-	4 450 154	-1 675	4 448 480
Sijoitusomaisuus	762 286	72 100	834 386	-122 299	712 087
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	-	-	-	230	230
Aineettomat hyödykkeet	4 166	3 700	7 866	1 099	8 965
Aineelliset hyödykkeet	28 398	568	28 966	-1 698	27 268
Muut varat	46 615	13 165	59 780	-320	59 460
Verosaamiset	6 841	1 300	8 141	1 744	9 886
Varat yhteensä	5 806 748	96 040	5 902 788	-125 581	5 777 207
Velat					
Velat luottolaitoksille	162 956	-	162 956	183	163 139
Velat asiakkaille	4 334 257	-	4 334 257	-8 311	4 325 946
Vakuutusvelka	-	57 011	57 011	-	57 011
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	565 252	-	565 252	-	565 252
Johdannaissopimukset	12 495	-	12 495	-	12 495
Muut velat	53 491	7 134	60 625	3 772	64 397
Verovelat	27 310	843	28 153	197	28 350
Velat yhteensä	5 155 762	64 989	5 220 750	-4 160	5 216 590

POP PANKKI -RYHMÄN TOIMINTASEGMENTIT 2021**TULOSLASKELMA 1.1.-31.12.2021**

(1 000 euroa)	Pankki- toiminta	Vakuutus- toiminta	Segmentit yhteensä	Kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	Ryhmä yhteensä
Korkokate	77 695	655	78 350	-13	78 338
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	36 813	-396	36 417	-91	36 326
Sijoitusten nettotuotot	8 502	1 654	10 156	-128	10 028
Vakuutuskate	-	13 192	13 192	-	13 192
Liiketoiminnan muut tuotot	38 716	523	39 239	-879	38 360
Liiketoiminnan tuotot yhteensä*	161 725	15 629	177 354	-1 111	176 243
Henkilöstökulut	-34 796	-7797	-42 593	-8 062	-50 655
Liiketoiminnan muut kulut	-64 576	-687	-65 263	9 799	-55 464
Poistot ja arvonalentumiset	-11 568	-2 126	-13 694	-1 389	-15 083
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-110 940	-10 610	-121 551	348	-121 203
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	-10 356	-34	-10 390	-	-10 390
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-	-	-	19	19
Tulos ennen veroja	40 428	4 985	45 413	-743	44 670
Tuloverot	-7 414	-	-7 414	-152	-7 565
Tilikauden tulos	33 015	4 985	38 000	-895	37 105
*Liiketoiminnan tuotoista ulkoista	161 725	15 629	177 354		
*Liiketoiminnan tuotoista sisäistä	1 174	-	1 174		

TASE 31.12.2021

(1 000 euroa)	Pankki- toiminta	Vakuutus- toiminta	Segmentit yhteensä	Kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	Ryhmä yhteensä
Varat					
Käteiset varat	279 882	-	279 882	-	279 882
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	67 993	8 243	76 237	-2 340	73 897
Lainat ja saamiset asiakkailta	4 245 716	-	4 245 716	-1 887	4 243 829
Sijoitusomaisuus	725 603	71 656	797 259	-115 707	681 552
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	-	-	-	214	214
Aineettomat hyödykkeet	2 529	4 098	6 627	2 671	9 298
Aineelliset hyödykkeet	28 520	480	29 000	611	29 611
Muut varat	21 478	12 378	33 856	157	34 014
Verosaamiset	3 389	374	3 763	1 638	5 401
Varat yhteensä	5 375 111	97 229	5 472 340	-114 643	5 357 697
Velat					
Velat luottolaitoksille	184 002	-	184 002	-17 518	166 484
Velat asiakkaille	4 227 799	-	4 227 799	-5 435	4 222 364
Vakuutusvelka	-	52 692	52 692	-	52 692
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	284 920	-	284 920	-	284 920
Muut velat	38 592	7 637	46 228	3 831	50 060
Verovelat	27 542	509	28 050	317	28 367
Velat yhteensä	4 762 855	60 838	4 823 693	-18 805	4 804 888

LIITE 4 KORKOTUOTOT JA -KULUT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Korkotuotot		
Saamisista luottolaitoksilta	1 963	0
Saamisista asiakkailta	94 133	77 053
Saamistodistuksista		
Jaksotettuun hankintameneeseen	1 020	779
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	187	412
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	3 640	3 097
Johdannaissopimuksista	3 233	-
Muut korkotuotot	1 075	2 538
Korkotuotot yhteensä	105 250	83 879
Joista negatiiviset korkokulut	18	1 640
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-596	-631
Veloista asiakkaille	-3 086	-3 072
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-4 754	-1 217
Johdannaissopimuksista	-1 944	-
Muut korkokulut	-694	-622
Korkokulut yhteensä	-11 075	-5 541
Joista negatiiviset korkotuotot	-903	-1 129
Korkokate	94 175	78 338
Korkotuotot luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneista rahoitusvaroista (vaihe 3)	3 327	2 685

LIITE 5 PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	8 271	8 578
Talletuksista	283	206
Maksujenvälityksestä	27 220	21 667
Lainopillisista tehtävistä	2 480	2 317
Välitetyistä toiminnasta	3 729	3 598
Takausten myöntämisestä	571	534
Rahastoista	3 524	3 509
Muut palkkiotuotot	1 011	1 153
Palkkiotuotot yhteensä	47 088	41 564
Palkkiokulut		
Maksujenvälityksestä	-4 791	-4 444
Muut palkkiokulut	-681	-794
Palkkiokulut yhteensä	-5 472	-5 238
Palkkiotuotot ja kulut, netto	41 617	36 326

Palkkiotuotot kertyvät pääsääntöisesti pankkisegmentistä.

LIITE 6 SIOITUSTEN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti		
Saamistodistukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	-184	-68
Arvostusvoitot ja -tappiot	229	-916
Osakkeet ja osuudet		
Osinkotuotot	3 881	3 569
Myyntivoitot ja -tappiot	-59	-76
Arvostusvoitot ja -tappiot	-6 429	9 218
Yhteensä	-2 563	11 726
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta		
Saamistodistukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	209	-21
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	-635	-10
Osakkeet ja osuudet		
Osinkotuotot*	78	23
Yhteensä	-348	-7
Valuuttatoiminnan nettotuotot	159	370
Suojauslaskennan nettotuotot		
Suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutos	-12 495	-
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos	12 625	-
Yhteensä	129	-
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		
Vuokratuotot	2 587	2 747
Myyntivoitot ja -tappiot	313	160
Muut tuotot sijoituskiinteistöistä	130	209
Vastike- ja hoitokulut	-2 045	-2 065
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskiinteistöistä	-815	-3 103
Muut kulut sijoituskiinteistöistä	-7	-9
Yhteensä	163	-2 062
Sijoitusten nettotuotot yhteensä	-2 460	10 028

*Osinkotuotot katsauskauden lopussa hallussa olevista oman pääoman ehtoista käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista osakkeista on 78 (23) tuhatta euroa.

Sijoitusten nettotuotot sisältävät arvopaperisijoitusten nettotuotot lukuun ottamatta saamistodistusten korkoja, jotka on merkitty korkokatteeseen.

LIITE 7 VAKUUTUSKATE

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Vakuutusmaksutuotot		
Vakuutusmaksutulo	50 470	48 006
Jälleenvakuuttajien osuus	-1 755	-1 856
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-934	-392
Yhteensä	47 781	45 758
Korvauskulut		
Maksetut korvaukset	-31 722	-27 697
Jälleenvakuuttajien osuus	-	3 517
Korvausvastuun muutos	-2 158	-7 094
Jälleenvakuuttajien osuus	-1 227	-1 291
Yhteensä	-35 106	-32 566
Vakuutuskate	12 675	13 192

LIITE 8 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

RAHOITUSVARAT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankintamenoon	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Käteiset varat	448 499	-	-	-	448 499
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	62 334	-	-	-1	62 333
Lainat ja saamiset asiakkailta	4 489 992	-	-	-41 512	4 448 480
Saamistodistukset*	207 677	10 077	302 060	-67	519 746
Osakkeet ja osuudet	-	166 411	1 347	-	167 758
Rahoitusvarat yhteensä	5 208 501	176 488	303 407	-41 580	5 646 816
Muut varat					130 391
Varat yhteensä 31.12.2022					5 777 207

*Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 655 tuhatta euroa.

RAHOITUSVARAT 31.12.2021

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankintamenoon	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Käteiset varat	279 882	-	-	-	279 882
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	73 897	-	-	-1	73 897
Lainat ja saamiset asiakkailta	4 280 352	-	-	-36 523	4 243 829
Saamistodistukset*	105 000	9 290	340 590	-38	454 842
Osakkeet ja osuudet	-	197 000	3 724	-	200 724
Rahoitusvarat yhteensä	4 739 132	206 290	344 314	-36 561	5 253 174
Muut varat					104 523
Varat yhteensä 31.12.2021					5 357 697

*Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 1 385 tuhatta euroa.

RAHOITUSVELAT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintamenoon	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	-	163 139	163 139
Velat asiakkaille	-	4 325 946	4 325 946
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	565 252	565 252
Johdannaiset	12 495	-	12 495
Rahoitusvelat yhteensä	12 495	5 054 337	5 066 832
Muut velat			149 758
Velat yhteensä 31.12.2022			5 216 590

RAHOITUSVELAT 31.12.2021

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankintamenoon	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	166 484	166 484
Velat asiakkaille	4 222 364	4 222 364
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	284 920	284 920
Rahoitusvelat yhteensä	4 673 768	4 673 768
Muut velat		131 119
Velat yhteensä 31.12.2021		4 804 888

LIITE 9 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT SEKÄ ARVOSTUSMENETELMÄT

RAHOITUSVARAT

(1 000 euroa)	31.12.2022		31.12.2021	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	448 499	448 499	279 882	279 882
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	62 333	62 333	73 897	74 080
Lainat ja saamiset asiakkailta	4 448 480	4 410 256	4 243 829	4 314 310
Sijoitusomaisuus				
Jaksotettuun hankintamenuun	207 610	204 124	104 962	108 056
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	176 488	176 488	206 290	206 290
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta	303 407	303 407	344 314	344 314
Yhteensä	5 646 816	5 605 107	5 253 174	5 326 932

RAHOITUSVELAT

(1 000 euroa)	31.12.2022		31.12.2021	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	163 139	163 144	166 484	165 926
Velat asiakkaille	4 325 946	4 324 240	4 222 364	4 220 011
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	565 252	559 359	284 920	289 850
Johdannaissopimukset	12 495	12 495	-	-
Yhteensä	5 066 832	5 059 209	4 673 768	4 675 788

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTUJEN ERIEN KÄYVÄN ARVON HIERARKIATASOT

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Osakkeet ja osuudet	154 769	-	11 642	166 411
Saamistodistukset	5 356	-	4 721	10 077
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta				
Osakkeet ja osuudet	-	-	1 347	1 347
Saamistodistukset	256 933	44 638	489	302 060
Yhteensä	417 058	44 638	18 199	479 895

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Johdannaissojimat	-	12 495	-	12 495
Yhteensä	-	12 495	-	12 495

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2021

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Osakkeet ja osuudet	187 498	-	9 502	197 000
Saamistodistukset	3 024	-	6 266	9 290
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta				
Osakkeet ja osuudet	-	-	3 724	3 724
Saamistodistukset	242 288	98 206	95	340 590
Yhteensä	432 810	98 206	19 587	550 604

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Rahoitusvarat ja -velat merkitään taseeseen käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuun. Rahoitusinstrumenttien luokittelu ja arvostaminen on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitteessä 2 POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen laatumisperiaatteet.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIAT

Taso 1 sisältää rahoitusinstrumentit, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien markkinahintanoteerausten perusteella. Likvideiksi markkinoiksi katsotaan sellaiset markkinat, joilta hintanoteeraukset saadaan säännöllisesti. Tähän ryhmään merkitään kaikki julkisesti noteeratut arvopaperit.

Taso 2 sisältää sellaiset rahoitusinstrumentit, joiden arvostuksessa käytetään yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä tai -malleja, jotka perustuvat todennettavissa oleviin markkinahintoihin perustuviin oletuksiin. Tasolle 2 merkittyjen rahoitusinstrumenttien käypä arvo voi perustua esimerkiksi rahoitusvälineen osien markkinanoteerauksesta johdettuun arvoon. Tähän ryhmään merkitään mm. instrumentit, joilla ei käydä kauppaa likvideillä markkinoilla.

Taso 3 sisältää sellaiset rahoitusinstrumentit ja muut varat ja velat, joiden käypä arvo ei perustu markkinanoteerauksiin tai arvostusmenetelmien tai -mallien avulla todennettavissa olevien markkinahintojen perusteella laskettuun arvoon. Arvostusmenetelmissä käytettyihin oletuksiin liittyy

usein epävarmuutta. Tasolle 3 merkittyjen varojen käypä arvo perustuu usein kolmannelta osapuolelta saatuun hintatietoon. Tähän ryhmään merkitään noteeraamattomat osakkeet ja rahastot sekä sijoituskiinteistöt.

SIIRROT KÄYVÄN ARVON HIERARKIATASOJEN VÄLILLÄ

Siirrot hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaneen tapahtuman tai olosuhdeiden muutoksen toteutumispäivänä.

Katsauskaudella on siirretty arvopapereita 1 826 (672) tuhatta euroa hierarkiatasolta 1 ja 2 hierarkiatasolle 3 johtuen vähäisistä kauppamääristä markkinoilla.

Lisäksi katsauskaudella on siirretty yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat käyvän arvon hierarkiatasolta 3 tasolle 1 perustuen katsauskaudella tapahtuneiden kaupankäyntien määrään.

TASOLLE 3 MERKITYJEN TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTUJEN RAHOITUSVAROJEN TAPAHTUMAT

(1 000 euroa)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2022	15 768	3 819	19 587
+ Hankinnat	1 974	643	2 617
- Myynnit	-2 865	-4 453	-7 318
- Kauden aikana erääntyneet	-610	-	-610
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet arvomuutokset	-128	-468	-595
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoitumattomat arvomuutokset	2 207	-	2 207
+/- Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut arvomuutokset	-	-1 229	-1 229
+/- Kertyneisiin voittovaroihin kirjatut realisoituneet arvomuutokset	-	1 922	1 922
+ Siirrot tasolta 1 ja 2	130	1 696	1 826
- Siirrot tasolle 1 ja 2	-112	-95	-207
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	16 363	1 835	18 199

(1 000 euroa)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2021	16 264	3 370	19 633
+ Hankinnat	2 266	169	2 435
- Myynnit	-258	-247	-504
- Kauden aikana erääntyneet	-1 424	-376	-1 800
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet arvomuutokset	-182	26	-156
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoitumattomat arvomuutokset	-637	-	-637
+/- Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut arvomuutokset	-	205	205
+ Siirrot tasolta 1 ja 2	-	672	672
- Siirrot tasolle 1 ja 2	-261	-	-261
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	15 768	3 819	19 587

HERKKYYSANALYYSI TASOLLE 3 MERKITYILLE RAHOITUSVAROILLE**31.12.2022**

(1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Mahdollinen vaikutus omaan pääomaan	
		Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	16 363	1 806	-1 806
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	1 836	207	-207
Yhteensä	18 199	2 013	-2 013

31.12.2021

(1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Mahdollinen vaikutus omaan pääomaan	
		Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	15 768	1 488	-1 488
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	3 819	560	-560
Yhteensä	19 587	2 048	-2 048

Tasolle 3 merkittyjen toistuvasti käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon herkkyys on laskettu korkosidonnaisille sijoituksille olettamalla korkotason muuttuvan yhden prosentin ja muille sijoituksille olettamalla arvopaperin käyvän arvon muuttuvan 15 prosenttia.

POP Pankki -ryhmällä ei ole kertaluonteisesti käypään arvoon kirjattuja varoja.

LIITE 10 RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMISTAPPIOT

KAUDEN AIKANA KIRJATUT ARVONALENTUMISTAPPIOT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
ECL-muutos luottotappioiden poistetuista saamisista	2 089	4 303
ECL-muutos saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	-7 285	-8 407
ECL-muutos saamistodistuksista	701	1 758
Lopulliset luottotappiot	-3 222	-8 044
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot yhteensä	-7 716	-10 390

Tilikaudella lopullisena luottotappiona kirjattiin 3 222 (8 044) tuhatta euroa. Näistä 2 668 (3 012) tuhanteen euroon kohdistetaan perintätoimenpiteitä. Vakuudettomien kulutusluottojen luottotappiointiprosessiin tehdystä muutoksesta johtuen taseesta luottotappioiden pois kirjattujen saamisten määrä on vähentynyt merkittävästi.

Pankki -ryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteet kohdassa 3.4 Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrässä tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty alla olevissa taulukoissa. Vaihe 1 sisältää luottosopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL. Vaihe 2 sisältää sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan koko voimassaolon ECL. Vaihe 3 sisältää laiminlyödyt luottosopimukset ja niille lasketaan koko voimassaolon ECL.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan perusteet sekä maksukyvyttömyyden todennäköisyyden määrittely on esitetty liitteessä 2 POP

SAAMISET ASIAKKAILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2022	5 199	3 960	27 363	36 523
Siirrot vaiheeseen 1	122	-1 169	-1 119	-2 165
Siirrot vaiheeseen 2	-378	1 662	-882	402
Siirrot vaiheeseen 3	-164	-414	6 079	5 500
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	2 293	1 058	1 457	4 808
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	-944	-533	-5 051	-6 528
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-870	218	5 714	5 062
Lopullisen luottotappion kirjaamisesta johtuva vähennys	-	-	-2 089	-2 089
Vaikutus yhteensä	58	822	4 109	4 989
ECL 31.12.2022	5 258	4 783	31 473	41 513

Suurin muutos odotettavissa oleviin luottotappioihin saamisista asiakkailta muodostuu siirroista vaiheeseen 3, yhteensä 5 500 (6 997) tuhatta euroa. Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset olivat yhteensä 6 527 (6 606) tuhatta euroa. Saamisiin asiakkailta kohdistuu vertailukaudella tehty 3 000 tuhannen euron harkinnanvarainen varaus, joka kohdistuu yritys-luottokantaan ja sillä varaudutaan kustannusinflaation aiheuttamiin negatiivisiin vaikutuksiin yritys- ja maa- ja metsätalousasiakkaiden maksukyvyssä. Varauksesta 500 tuhatta euroa kohdistuu vaiheeseen 2 ja 2 500 euroa vaiheeseen 3.

SAAMISTODISTUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2022	160	870	393	1 423
Siirrot vaiheeseen 1	87	-178	-	-91
Siirrot vaiheeseen 2	-10	98	-	88
Uusien sijoitusten hankinnasta johtuvat lisäykset	61	124	-	186
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-38	-209	-393	-640
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-14	-229	-	-243
Vaikutus yhteensä	86	-394	-393	-701
ECL 31.12.2022	246	476	-	722

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2022	414	43	215	672
Siirrot vaiheeseen 1	2	-14	-19	-30
Siirrot vaiheeseen 2	-12	26	-1	14
Siirrot vaiheeseen 3	-3	-1	40	36
Sitoumusten lisäykset	190	204	69	463
Sitoumusten vähennykset	-40	-8	-99	-148
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-162	-8	40	-129
Vaikutus yhteensä	-24	200	30	206
ECL 31.12.2022	390	243	245	878

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2022	5 772	4 874	27 971	38 617
ECL 31.12.2022	5 894	5 502	31 717	43 113

SAAMISET ASIAKKAILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2021	5 359	3 539	23 405	32 303
Siirrot vaiheeseen 1	162	-1 392	-2 888	-4 119
Siirrot vaiheeseen 2	-264	1 513	-3 128	-1 879
Siirrot vaiheeseen 3	-158	-357	7 512	6 997
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	2 509	954	1 541	5 003
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	-1 138	-546	-4 921	-6 606
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-1 271	-250	7 647	6 127
Johdon arvioihin perustuva vaikutus	-	500	2 500	3 000
Lopullisen luottotappion kirjaamisesta johtuva vähennys	-	-	-4 303	-4 303
Vaikutus yhteensä	-161	421	3 959	4 219
ECL 31.12.2021	5 199	3 960	27 363	36 523

SAAMISTODISTUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2021	169	939	2 073	3 181
Siirrot vaiheeseen 1	5	-206	-	-201
Siirrot vaiheeseen 2	-1	1 456	-1 680	-225
Uusien sijoitusten hankinnasta johtuvat lisäykset	37	271	-	308
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-32	-305	-	-337
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	147	0	-	146
Johdon arvioihin perustuva vaikutus	-165	-1 284	-	-1 449
Vaikutus yhteensä	-9	-69	-1 680	-1 758
ECL 31.12.2021	160	870	393	1 423

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2021	331	138	319	788
Siirrot vaiheeseen 1	7	-104	-49	-146
Siirrot vaiheeseen 2	-5	6	-3	-1
Siirrot vaiheeseen 3	-2	-2	31	28
Sitoumusten lisäykset	263	22	14	300
Sitoumusten vähennykset	-35	-11	-61	-108
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-145	-7	-37	-189
Vaikutus yhteensä	83	-95	-104	-117
ECL 31.12.2021	414	43	215	672

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2021	5 859	4 617	25 797	36 272
ECL 31.12.2021	5 772	4 874	27 971	38 617

LUOTTORISKIÄ SISÄLTÄVÄT ERÄT VAIHEITTAIN 31.12.2022

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta				
Henkilöasiakkaat	2 686 967	130 836	43 677	2 861 480
Yritysasiakkaat	922 536	72 037	36 580	1 031 152
Maatalousasiakkaat	509 491	55 918	31 951	597 359
Saamiset asiakkailta yhteensä	4 118 994	258 791	112 207	4 489 992
ECL 31.12.2022	5 258	4 783	31 473	41 513
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,13 %	1,85 %	28,05 %	0,92 %
Taseen ulkopuoliset erät				
Henkilöasiakkaat	222 252	4 438	530	227 220
Yritysasiakkaat	86 622	7 573	571	94 767
Maatalousasiakkaat	22 070	2 422	321	24 813
Taseen ulkopuoliset erät yhteensä	330 944	14 434	1 422	346 800
ECL 31.12.2022	390	243	245	878
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,12 %	1,68 %	17,21 %	0,25 %
Saamistodistukset				
Pankkitoiminta	439 564	23 460	-	463 024
Vakuutustoiminta	32 710	14 002	-	46 712
Saamistodistukset yhteensä	472 274	37 463	-	509 736
ECL 31.12.2022	246	476	-	722
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,05 %	1,27 %	-	0,14 %
Luottoriskiä sisältävät erät yhteensä	4 922 212	310 687	113 629	5 346 528

Yllä olevassa taulukossa esitetään yhteenveto altistumisesta luottoriskille ja ECL-varauksen määrä suhteessa vastuun määrään vaiheittain. Kattavuusaste havainnollistaa ECL-varauksen suhteellista osuutta vastuun määrästä. Kattavuusasteessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia kaudella.

LUOTTORISKIÄ SISÄLTÄVÄT ERÄT VAIHEITTAIN 31.12.2021

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta				
Henkilöasiakkaat	2 633 042	124 010	35 143	2 792 195
Yritysasiakkaat	783 410	61 363	32 530	877 303
Maatalousasiakkaat	523 383	57 919	29 552	610 854
Saamiset asiakkailta yhteensä	3 939 835	243 292	97 224	4 280 352
ECL 31.12.2021	5 199	3 960	27 363	36 523
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,13 %	1,63 %	28,14 %	0,85 %
Taseen ulkopuoliset erät				
Henkilöasiakkaat	226 773	3 759	441	230 973
Yritysasiakkaat	98 302	2 880	578	101 760
Maatalousasiakkaat	20 850	2 250	154	23 254
Taseen ulkopuoliset erät yhteensä	345 925	8 890	1 173	355 987
ECL 31.12.2021	414	43	215	672
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,12 %	0,48 %	18,29 %	0,19 %
Saamistodistukset				
Pankkitoiminta	370 628	23 452	-	394 081
Vakuutustoiminta	36 915	14 594	-	51 509
Saamistodistukset yhteensä	407 544	38 046	-	445 590
ECL 31.12.2021	160	870	393	1 423
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,04 %	2,29 %	-	0,32 %
Luottoriskiä sisältävät erät yhteensä	4 693 304	290 228	98 397	5 081 929

LIITE 11 VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Velat luottolaitoksille		
Keskuspankeille	128 400	128 400
Muille luottolaitoksille		
Vaadittaessa maksettavat	1 303	1 252
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	33 435	36 832
Velat luottolaitoksille yhteensä	163 139	166 484
Velat asiakkaille		
Talletukset		
Vaadittaessa maksettavat	3 855 631	3 809 583
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	475 410	411 039
Muut rahoitusvelat		
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	-5 095	1 742
Velat asiakkaille yhteensä	4 325 946	4 222 364
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	4 489 084	4 388 848

Velat keskuspankeille -erä sisältää vakuudellisen TLTRO III -rahoituksen 128 400 tuhatta euroa. Rahoitus erääntyy kesäkuussa 2023 (50 000 tuhatta euroa), maaliskuussa 2024 (70 000 tuhatta euroa) ja kesäkuussa 2024 (8 400 tuhatta euroa), mutta ennaikainen takaisinmaksu on mahdollista tammikuusta 2023 alkaen. Rahoituksen korko aikavälillä 24.6.2020-23.6.2022 voi olla EKP:n talletuskorko (-0,5 %) vähennettynä lisäkorolla 0,5 %. Koron määrittämiseen vaikuttaa POP Pankki -ryhmän nettoluotonannon kasvu ja korko aikavälille 24.6.2021-23.6.2022 määräytyi 31.12.2021 päättyneen nettoluotonannon tarkastelujakson perusteella. POP Pankki -ryhmä arvioi täyttäneensä kasvukriteerit ja lisäkorolla edellä mainitulle aikavälille on tuloutettu tilikauden 2021 aikana. EKP muutti luottojen korkosääntöjä 11/2022 alkaen. TLTRO-luottojen korko on tilikaudella 2022 kirjattu POP Pankki -ryhmässä perustuen EKP:n talletuskorkoon. Rahoituksen lopullinen korko tarkistetaan TLTRO III -rahoitusoperaation eräännyttyä. Laina on käsitelty IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisesti, koska POP Pankki -ryhmä on arvioinut, että lainat täyttävät markkinaehtoisien lainan ehdot.

LIITE 12 VAKUUTUSVELKA

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Vakuutusmaksuvastuu	21 139	20 205
Korvausvastuu	45 622	43 464
Jälleenvakuuttajien osuus korvausvastuusta	-9 750	-10 977
Vakuutusvelka yhteensä	57 011	52 692

Vakuutusvelka muodostuu vakuutusvastuusta ja korvausvastuusta. Vakuutusmaksutuloon kirjataan vakuutusmaksut niiltä sopimuskausilta, jotka ovat alkaneet tilikauden aikana. Tilinpäätöspäivän jälkeiseen aikaan kohdistuva osuus vakuutusmaksutulosta kirjataan taseeseen vakuutusmaksuvelkana. Korvausvastuu muodostuu sekä tapauskohtaisesti että aikaisempiin vakuutusmaksutuottoihin suhteutetusta kollektiivivarauksesta ja sisältää korvaukset tilinpäätöshetkellä jo sattuneista, mutta vielä maksamatta olevista vahingoista sekä vielä ilmoittamatta olevista vahingoista.

LIITE 13 YLEISEEN LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Katetut joukkolainat	243 038	-
Joukkovelkakirjalainat	254 892	254 926
Sijoitustodistukset	67 323	29 995
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	565 252	284 920

LISTATUT JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

(1 000 euroa)						
Nimi	Alkupäivä	Eräpäivä	Koron peruste	Nimellis-arvo	Valuutta	
BONUM FRN 120723	3.6.2020	12.7.2023	EB 12kk + 1,04 %	50 000	EUR	
BONUM FRN 170124	3.6.2020	17.1.2024	EB 12kk + 1,20 %	55 000	EUR	
BONUM FRN 261026	20.10.2021	20.10.2026	EB 3kk + 0,85 %	20 000	EUR	
BONUM FRN 161125	16.11.2021	16.11.2025	EB 3kk + 0,75 %	30 000	EUR	
Tilikaudella liikkeeseenlasketut						
BONUM FRN 050425	5.4.2022	5.4.2025	EB 3kk + 1,40 %	50 000	EUR	
BONUM FRN 220427	22.4.2022	22.4.2027	EB 3kk + 1,25 %	50 000	EUR	
POPA FI4000526876	22.9.2022	22.9.2025	2,625 % / kiinteä	250 000	EUR	

Tilikauden lopussa ulkona on lisäksi sijoitustodistuksia nimellispääomaltaan yhteensä 66 500 (30 000) tuhatta euroa. Sijoitustodistusten kappalemäärä on yhteensä 12, arvoväli on 2 000-10 000 tuhatta euroa ja keskimaturiteetti 8,8 kuukautta.

RAHOITUKSEN RAHAVIRTOJEN YLEISEEN LIIKKEESEEN LASKETTUIJEN VELKAKIRJOJEN TÄSMÄYTYS TASE-ERÄÄN:

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Kirjanpitoarvo 1.1.	284 920	266 346
Joukkovelkakirjojen lisäykset	349 401	49 952
Sijoitustodistusten lisäykset	239 012	29 993
Lisäykset yhteensä	588 413	79 945
Joukkovelkakirjojen vähennykset	-100 000	-20 000
Sijoitustodistusten vähennykset	-201 853	-41 387
Vähennykset yhteensä	-301 853	-61 387
Rahoituksen rahavirtojen muutokset yhteensä	286 560	18 558
Arvostukset	-6 228	17
Kirjanpitoarvo 31.12	565 252	284 920

LIITE 14 JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

POP Pankki -ryhmä suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta käyttäen ensisijaisesti koronvaihtosopimuksia. Käyvän arvon suojaukseen sovelletaan suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoiset talletukset sekä liikkeeseen lasketut kiinteäkorkoiset joukkovelkakirjalainat.

KOHDE-ETUUKSIEN NIMELLISARVOT JA JOHDANNAISTEN KÄYVÄT ARVOT

(1 000 euroa)	Nimellisarvo / Jäljellä oleva juoksuaika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Suojaavat johdannaissopimukset						
Käyvän arvon suojaus						
Korkojohdannaiset	-	450 000	-	450 000	-	12 495
Johdannaiset yhteensä	-	450 000	-	450 000	-	12 495

SUOJAUSLASKENNAN VAIKUTUS TALOUDELLISEEN ASEMAAN JA TULOKSEEN

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Velat		
Suojattujen talletusten kirjanpitoarvo	193 827	-
josta suojausoikaisujen kertynyt määrä	-6 173	-
Suojattujen liikkeeseenlaskettujen joukkovelkakirjalainojen kirjanpitoarvo	243 038	-
josta suojausoikaisujen kertynyt määrä	-6 452	-

Suojatut velat sisältyvät taseen erään Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä Velat asiakkaille.

Käyvän arvon suojauksen kohteena olevien kiinteäkorkoisten talletusten nimellisarvo raportointihetkellä oli 200 000 tuhatta euroa ja suojauksen kohteena olevan kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjalainan nimellisarvo raportointihetkellä oli 250 000 tuhatta euroa. Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot vastaavat suojattavien kohteiden nimellisarvoja.

LIITE 15 ANNETUT VAKUUDET

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Pantit	2 546	2 546
Suomen Pankille annettu vakuus	162 940	144 361
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut	332 291	-
Annetut vakuudet yhteensä	497 777	146 907

POP Pankki -ryhmän antamat vakuudet liittyvät kiinnitysluottopankin syyskuussa 2022 perustetun 1 miljardin euron emissio-ohjelman mukaan liikkeeseen laskettuun vakuudelliseen joukkovelkakirjalainaan. Annetut vakuudet muodostuvat kiinteistövakuudellisista lainoista.

LIITE 16 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Takaukset	20 083	17 455
Luottolupaukset	326 716	338 532
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	346 800	355 987
Muut vastuusitoumukset		
Pääomasijoitusrahastoihin liittyvät sijoitussitoumukset	5 768	4 712
Muut vastuusitoumukset yhteensä	5 768	4 712

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kohdistuva odotettavissa olevien luottotappioiden varaus on esitetty liitteessä 10.

LIITE 17 LÄHIPIIRITIEDOT

POP Pankki -ryhmän lähipiirin muodostavat tilinpäätökseen yhdistellyt yhtiöt, osakkuusyhtiöt ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt sekä näiden läheiset perheenjäsenet. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat yhtiöt, joissa johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä tai heidän läheisillä perheenjäsenillä on määräysvalta. Ryhmän sisäiset liiketapahtumat on eliminoitu, eivätkä ne sisälly liitetiedon lukuihin.

POP Pankki -ryhmässä johdon avainhenkilöihin luetaan POP Pankkikeskus osk:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä POP Pankkikeskus osk:n toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä näiden määräysvallassa olevat yhtiöt. Muuhun lähipiiriin luetaan tilinpäätökseen yhdistellyt yhtiöt sekä johtoon kuuluvien avainhenkilöiden läheiset perheenjäsenet ja näiden määräysvallassa olevat yhtiöt.

POP Pankit ovat myöntäneet lähipiirille asunto- ja kulutusluottoja tilikaudella 2022 tavanomaisin ehdoin ja ne on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Ohessa on esitetty liiketapahtumat johtoon kuuluvien avainhenkilöiden ja muiden lähipiiriin kuuluvien tahojen kanssa.

LIIKETAPAHTUMAT LÄHIPIIRIIN KUULUVIEN TAHOJEN KANSSA

(1 000 euroa)	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt		Muut	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Varat				
Luotot	1 669	2 445	2 908	3 092
Odotettavissa olevat luottotappiot	3	3	3	3
Velat				
Talletukset	1 608	1 759	1 572	1 755
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottolupaukset	30	153	-	55
Takaukset	190	498	60	354
Lähipiiriin sijoitukset muihin osuuksiin kuin jäsenosuuksiin	50	60	54	64

(1 000 euroa)	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt		Muut	
	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2022	1.-31.12.2021
Tuotot ja kulut				
Korkotuotot	17	41	63	59
Korkokulut	0	0	0	0
Vakuutusmaksutuotot	12	17	4	5

JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN SAAMA KOMPENSAATIO

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.-31.12.2021
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2 642	3 493
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	27	27
Yhteensä	2 669	3 520

LIITE 18 TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

POP Pankkikeskuksen hallituksella ei ole tiedossa sellaisia tilikauden päättymisen jälkeisiä tapahtumia, joilla olisi olennaista vaikutusta POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksessä esitetyn informaation kannalta.

Espoossa 15.2.2023

POP Pankkikeskus osk:n hallitus

Tilinpäätöstiedotteen lukuja ei ole tilintarkastettu

LISÄTIETOJA

www.poppankki.fi/pop-pankki-ryhma

POP Pankki